

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 5.8.2003
KOM(2003) 483 lopullinen

2003/0185 (CNS)

**KOMISSION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE, EUROOPAN PARLAMENTILLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

**Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskuksen toiminnasta
sekä ehdotus neuvoston asetuksen (EY) N:o 1035/97 uudelleen laatimisesta**

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS

**Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskuksesta
(uudelleen laadittu toisinto)**

(komission esittämä)

**KOMISSION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE, EUROOPAN PARLAMENTILLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

**Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskuksen toiminnasta
sekä ehdotus neuvoston asetuksen (EY) N:o 1035/97 uudelleen laatimisesta**

1. JOHDANTO

Korfulla kesäkuussa 1994 kokoontunut Eurooppa-neuvosto reagoi lisääntyvään huolestuneisuuteen Euroopan unionissa esiintyvistä rasismista ja kehotti perustamaan rasismia ja muukalaisvihaa käsittelevän neuvonantavan komitean. Valtion- ja hallitusten päämiehet pyysivät kesäkuussa 1995 Cannesissa neuvonantavaa komiteaa harkitsemaan Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskuksen toteutettavuutta. Firenzen Eurooppa-neuvosto hyväksyi kesäkuussa 1996 periaatteen keskuksen perustamisesta.

Neuvosto antoi 2. kesäkuuta 1997 komission ehdotuksen pohjalta asetuksen (EY) N:o 1035/97¹ Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskuksen perustamisesta ("asetuksen"). Eurooppa-neuvosto päätti, että keskuksen toimipaikka olisi Wien. Keskus aloitti toimintansa vuonna 1998 nimittämällä ensimmäiset työntekijänsä ja muuttamalla tilapäisiin tiloihin. Keskuksen viralliset avajaiset olivat 7.–8. huhtikuuta 2000 Wienissä.

Rasismi ja muukalaisviha ovat laajoja käsitteitä, jotka kattavat eri asioita pienistä jokapäiväisistä syrjintätapauksista julkisten ja yksityisten organisaatioiden tahattomasti asettamiin esteisiin ja aina äärimmäiseen väkivaltaan saakka. Mitään näistä ilmiöistä ei voida hyväksyä, eivätkä ne sovi yhteen perusoikeuksiin ja -vapauksiin ja oikeusvaltioon perustuvien unionin arvojen kanssa. Unionin tavoite vapauteen, oikeuteen ja turvallisuuteen perustuvan alueen luomisesta jää saavuttamatta niin kauan kuin tehokkaat toimenpiteet rasismien ja muukalaisvihan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi puuttuvat.

Rasismia esiintyy aina, vaikkakin rasistisessa toiminnassa onkin nousu- ja laskukausia, jotka usein liittyvät tiettyihin unionissa tai sen ulkopuolella esiintyviin tapahtumiin. On tärkeää ymmärtää syy- ja seuraussuhteet, jotka aiheuttavat näitä muutoksia rasistisessa toiminnassa. On esimerkiksi selvää, että vuoden 1991 Persianlahden sodan aikana hyökkäykset muslimeja ja arabiväestöä kohtaan lisääntyivät jyrkästi Euroopan unionissa. Äskettäin joissain jäsenvaltioissa on esiintynyt väkivaltaista antisemitismiä reaktiona Israelin ja palestiinalaisten välisiin jännitteisiin. Tämänhetkisessä poliittisessä ympäristössä, jota leimaa kansainvälisen terrorismin uhkaan liittyvä epävarmuus, unionin on oltava jatkuvasti valppaana välttääkseen edellä kuvatun kaltaiset ylilyönnit.

Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskus on merkittävä väline, jonka avulla EU:n toimielimet ja jäsenvaltiot voivat torjua näitä ilmiöitä. Luotettavan ja vertailukelpoisen rasismia ja muukalaisvihaa koskevan tietoaineiston kerääminen on ensiarvoisen tärkeä tavoite. Luotettava tieto on kaikilla politiikan aloilla välttämätöntä, jotta päättäjät voivat kohdentaa toimenpiteensä tehokkaasti. Rasismien torjunnassa on välttämätöntä muodostaa

---

¹ Neuvoston asetus (EY) N:o 1035/97, annettu 2. kesäkuuta 1997, Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskuksen perustamisesta (EYVL L 151, 10.6.1997, s. 1–7).

selkeä käsitys toimintalinjojen ja käytäntöjen tehokkuudesta unionissa. On varmistuttava siitä, että niillä keskitytään suojelemaan uhreja ja muuttamaan rasismia harjoittavien henkilöiden käyttäytymistä.

2. TAUSTA

Asetuksessa (16 artikla) edellytetään, että komissio toimittaa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle seurantakeskuksen työn edistymistä koskevan kertomuksen, johon liitetään tarvittaessa sen tehtävien muuttamista tai laajentamista koskevia ehdotuksia, ottaen erityisesti huomioon yhteisön toimivallan kehittyminen rasismien ja muukalaisvihan alalla. Tämä raportti on toimitettava kolmantena vuonna asetuksen voimaantulosta.

Komissio toimitti 6. lokakuuta 2000 ensimmäisen raportin² yhteisön toimielimille (KOM(2000) 625 lopullinen). Raportissa todettiin, että oli liian varhaista arvioida perusteellisesti keskuksen edistymistä, koska se pystyi aloittamaan toimintansa kunnolla vasta vuonna 1999 ja se sai viimeiset henkilökuntansa jäsenet vasta vuonna 2000. Siksi komissio esitti väliraportin siihenastisista toimista ja ilmoitti järjestävänsä ulkopuolisen arvioinnin keskukselta tarjotakseen riippumattoman näkemyksen siitä, miten tehokkaasti seurantakeskus on toteuttanut sille neuvoston asetuksessa säädetyt tehtävät ja miten tehokkaita näiden tavoitteiden toteuttamiseen käytettävissä olevat henkilöstöresurssit ja varat ovat. Arvioinnissa oli määrä tarkastella keskuksen organisaatorakennetta, myös sitä, missä määrin se on päässyt tavoitteisiinsa: logististen, hallinnollisten ja johtamiseen liittyvien menetelmien tehokkuutta; edistystä Raxen-tietoverkon perustamisessa ja hallinnossa; seurantakeskuksen toimien ja tuotteiden laatua ja tarkoituksenmukaisuutta; sekä toimien seurantamenettelyitä. Arvioinnissa oli myös selvitettävä, missä määrin käyttäjien tarpeet on määritetty ja täytetty ja tuotava esiin käyttäjien tyytyväisyys siihen mennessä kehitettyihin tuotteisiin ja tietopalveluihin.

Ulkopuolinen arviointi valmistui heinäkuussa 2002. Komissio toimitti raportin Euroopan parlamentille, jäsenvaltioiden hallituksille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle sekä julkaisi sen Europa-palvelimella. Komissio on sittemmin saanut näkemykset Euroopan parlamentin jäseniltä, hallituksilta, seurantakeskuksen hallintoneuvostolta ja henkilöstöltä sekä kansalaisjärjestöiltä. Nämä näkemykset on otettu huomioon tässä tiedonannossa ja mukana seuraavissa ehdotuksissa asetukseen tehtävistä muutoksista.

3. ULKOPUOLINEN ARVIOINTI

Seurantakeskuksen ulkopuolisen arvioinnin teki toimeksiannosta Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitseva Centre for Strategy and Evaluation Services. Arvioinnissa tarkastellaan kehitystä seurantakeskuksen perustamisvaiheesta vuoden 2001 loppuun saakka. Täydellinen raportti löytyy seuraavasta osoitteesta:

http://europa.eu.int/comm/employment_social/fundamental_rights/pdf/origin/Monitoring_Centre_eval2002_en.pdf

---

² Alueiden komitea antoi oman raporttinsa vastauksena komission väliahvainnoille (Alueiden komitean 14. marraskuuta 2001 antama lausunto aiheesta ”Komission kertomus neuvostolle, Euroopan parlamentille, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskuksen toiminnasta (KOM(2000) 625 lopullinen)” – CdR 67/2001 lopullinen). Komissio on ottanut lausunnossa esitetyt näkemykset ja mielipiteet huomioon tässä tiedonannossa.

Seuraavassa tiedonannossa otetaan huomioon ulkopuolisen arvioinnin tulokset sekä arviointiin reagoineiden eri sidosryhmien kannat. Raportti on komission harkittu näkemys seurantakeskuksen tähänastisesta edistyksestä.

3.1. Seurantakeskuksen päätavoite

Seurantakeskuksen päätavoite on vuonna 1997 annetun asetuksen 2 artiklan 1 kohdan mukaan

”toimittaa yhteisölle ja sen jäsenvaltioille ... puolueettomia, luotettavia ja vertailukelpoisia tietoja Euroopan tasolla rasismiin, muukalaisvihaan ja antisemitismiin liittyvistä ilmiöistä, jotta se voisi auttaa yhteisöä ja sen jäsenvaltioita niiden toteuttaessa toimenpiteitä tai määritellesä toimintaa toimivaltaansa kuuluvilla aloilla.”

Puolueettomien, luotettavien ja vertailukelpoisten tietojen toimittaminen rasismista ja muukalaisvihasta Euroopan unionin jäsenvaltioissa on haasteellinen tehtävä. Tiedonkeruuratkaisut vaihtelevat suunnattomasti joidenkin jäsenvaltioiden pitkälle kehittyneistä, virallisista mekanismeista toisissa jäsenvaltioissa käytettyihin yksinkertaisempiin ratkaisuihin, joissa hyödynnetään paljon hallituksista riippumattomien organisaatioiden tiedonkeruuta. Vaikka seurantakeskus onkin viime vuosina selvästi parantanut tietojensa objektiivisuutta ja luotettavuutta, on selvää, ettei vertailukelpoisuuden tavoitetta ole vielä merkittävässä määrin saavutettu.

Seurantakeskus on voimakkaasti riippuvainen kuhunkin jäsenvaltioon perustettujen kansallisten toimintapisteiden verkostosta (Raxen-verkostosta), jonka seurantakeskus on luonut kannustamalla tutkimusorganisaatioiden, hallituksista riippumattomien organisaatioiden ja (toisinaan) hallituksista riippuvaisten organisaatioiden yhteistyötä jäsenvaltioissa.

Seurantakeskuksen tärkeimmät tuotokset ovat neljä vuosiraporttia³ ja joukko pienimuotoisempia tutkimuksia, jotka koskevat muun muassa

- islamilaisvastaisia reaktioita vuoden 2001 syyskuun 11. päivän jälkeen
- islamilaisyhteisöjen tilanne viidessä Euroopan suurkaupungissa
- rasismi, jalkapallo ja Internet
- rasisminvastainen lainsäädäntö jäsenvaltioissa sekä
- rasismi ja kulttuurimonimuotoisuus joukkotiedotusvälineissä.

Seurantakeskus on myös julkaissut rasismia ja muukalaisvihaa koskevia kansalaismielipiteitä luodanneen Eurobarometrin tulokset. Eurobarometri oli komission oman, vuonna 1997 tekemän selvityksen seurantatutkimus.

---

³ Ne on julkaistu 22. joulukuuta 1999 (vuosi 1998), 22. marraskuuta 2000 (vuosi 1999), 18. joulukuuta 2001 (vuosi 2000) ja 10. joulukuuta 2002 (vuosi 2001).

Nämä raportit ja selvitykset ovat muiden ohella tuottaneet huomattavasti tietoa. Tähän mennessä tuotetun tiedon laatu on parantunut, mutta se ei ole toistaiseksi mahdollistanut todellisia vertailuja eri jäsenvaltioiden tilanteiden välillä eikä arviota yksittäisten maiden rasismintorjuntatoimien tehokkuudesta. Vertailukelpoisten tietojen ja arvioiden tuottaminen on kuitenkin välttämätöntä, jotta keskus voisi antaa toimintalinjoja ja käytäntöjä koskevia hyödyllisiä suosituksia EU:n toimielimille ja jäsenvaltioille ja jotta päättäjät kykenisivät tekemään työtään koskevia päätelmiä toisten jäsenvaltioiden kokemusten pohjalta. Siksi ulkopuoliset arvioijat päättelevät, että seurantakeskuksen tuotosten *tehokkuutta* ja *vaikutuksia* ei voida vielä arvioida, vaikka lähes kuusi vuotta on kulunut seurantakeskuksen perustamisasetuksen antamisesta. Tilanteeseen ovat johtaneet lukuisat tekijät, joista osa ei selvästikään ole seurantakeskuksen vallassa.

Kun seurantakeskus pyrkii tavoitteisiinsa, sen ei voida katsoa olevan vastuussa siitä, että eri jäsenvaltioissa ei perinteisesti ole ollut yhteisiä rasismiin ja muukalaisvihaan liittyviä määritelmiä. Raxen-verkoston täyden toimintavalmiuden viivästyminen on kuitenkin merkinnyt sitä, että vasta äskettäin on ryhdytty toimiin, joilla kannustetaan yhdenmukaisuuteen tietojen määrittelyssä ja tiedonkeruussa. Seurantakeskuksen sihteeristö on todennut, että vaikka käytössä olevat tiedot ovat eri maissa hyvin erilaisia, se toivoo vertailukelpoisten tietojen saatavuuden ja levittämisen parantuvan nopeasti nyt, kun 15 kansallista informaatiokeskusta ovat toiminnassa. Seurantakeskus on ilmoittanut, että se pyrkii entistä tiiviimmin saamaan jäsenvaltioiden viranomaiset ottamaan käyttöön yhteensopivat tai peräti yhteiset tiedonkeruujärjestelmät, etenkin perustamalla työryhmiä, joissa käsitellään tiedonkeruun pitkän aikavälin kehittämisstrategioita ja tietojen vertailtavuuden kehittämismenetelmiä.

Kokemukset vertailukelpoisten tietojen kehittämisestä muilla aloilla (esim. taloutta ja ympäristöä koskevat tiedot) osoittavat, että yhdenmukaisuuden saavuttaminen asteittain edellyttää tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden hallitusten ja tilastotoimistojen kanssa. Komission keskustelut jäsenvaltioiden kanssa tästä asiasta ovat tuoneet korostetusti esille sen, että seurantakeskuksen tärkein lisäarvo unionin tasolla on aidosti vertailukelpoisten tietojen tuottaminen. Tämä ei välttämättä tarkoita tiedonkeruuratkaisujen täyttää yhdenmukaistamista, mutta viime kädessä seurantakeskuksen tehtävä ei ole toteutettavissa, elleivät kansalliset viranomaiset ota käyttöön yhdenmukaisia tai peräti yhteisiä luokittelujärjestelmiä. Kansalliset viranomaiset ovat komission kanssa käydyissä keskusteluissa vahvistaneet halukkuutensa toimia aktiivisemmin asiassa. Tämä näkyy seurantakeskuksen perustamisasetukseen ehdotettavissa muutoksissa.

3.2. Muu toiminta

Keskustelutilaisuudet

Asetuksessa edellytetään, että seurantakeskus helpottaa ja tukee säännöllisten keskustelutilaisuuksien tai kokousten järjestämistä jäsenvaltioissa. Keskustelutilaisuuksien järjestäminen on kuitenkin jäsenvaltioiden vastuulla. Jäsenvaltioiden toiminta on ollut vaihtelevaa: joissain on järjestetty useita tilaisuuksia, mutta toisissa säännöllisten kokousten järjestäminen on tuottanut vaikeuksia, ja yhtenä ongelmana on mainittu riittävän rahoituksen puute. Joissain jäsenvaltioissa pidettiin vuoden 2002 loppuun mennessä vain yksi kokous. Seurantakeskus antaa ohjeita ja tukea, mutta se ei ole kansallisten keskustelutilaisuuksien pääjärjestäjä.

Kansallisten keskustelutilaisuuksien tarkoituksena on pitää yllä yhteyksiä jäsenvaltioiden kansalaisjärjestöihin. Ne auttavat seurantakeskusta ottamaan huomioon eri toimijoiden – kansalaisjärjestöjen, tutkijoiden ja hallitusten – näkemykset ja tiedot. Käytännössä kokoukset eivät ole olleet tiedonkeruun kannalta tehokkaita; ne ovat kuitenkin tarjonneet kansalaisjärjestöille tilaisuuden tuoda esiin näkemyksiään rasismiin ja muukalaisvihaan liittyvistä asioista yleensä, ja siksi seurantakeskuksen sihteeristö pitää tilaisuuksia hyödyllisinä. Keskusteluissaan komission kanssa jäsenvaltiot esittivät, että vastuun tällaisten tilaisuuksien järjestämisestä olisi ilman muuta pysyttävä kansallisella tasolla ja seurantakeskus voisi osallistua niihin tarpeen ja tapauksen mukaan. Ne katsoivat kuitenkin, että seurantakeskusta ei pitäisi velvoittaa edistämään keskustelutilaisuuksien järjestämistä ja että muut keinot kansalaisyhteiskunnan ottamiseksi mukaan keskuksen työhön voisivat olla tehokkaampia. Komissio on samaa mieltä ja ehdottaakin asetuksen muuttamista.

Arvioijat huomauttavat kuitenkin, että kansallisia toimijoita yhteen kokoavien eurooppalaisten keskustelutilaisuuksien järjestämisellä on oma arvonsa, koska se tuo työhön yhteisöolottuvuuden. Komissio mainitsee esimerkkeinä tästä hyödyistä erityisesti antisemitismiä, islaminvastaisuutta ja kulttuurienvälistä vuoropuhelua käsitelleet kolme eurooppalaista keskustelutilaisuutta, jotka seurantakeskus järjesti komission pyynnöstä vuoden 2002 lopussa ja 2003 alussa. Komission ehdottamat muutokset antaisivat seurantakeskukselle mahdollisuuden jatkaa työtä.

Tutkimus ja analyysi

Seurantakeskuksella on viime aikoihin saakka ollut vain hyvin vähän sisäistä tutkimus- ja analyysikapasiteettia, mutta se on parhaillaan värväämässä lisähenkilöstöä toiminnan vahvistamiseksi. On selvää, että keskukselta ei budjettinsa puitteissa tule huomattavaa urauurtavan tutkimuksen keskusta alalla. Sen on pikemminkin keskityttävä ulkopuolisen tutkimuksen analyysiin ja tulkintaan ja kannustettava tarvittaessa yliopistoja, tutkimuslaitoksia ja hallituksia tekemään asiaan liittyvää tutkimusta. Ulkopuolisten arvioijien mielestä on tärkeää, että keskus tekee lisätutkimusta ainoastaan, kun se on sen strategisten yleistavoitteiden mukaista. Komissio on vahvasti samaa mieltä ja toteaa, että seurantakeskuksen voimat olisi keskitettävä keskeisiin ensisijaisiin töihin eikä niitä tulisi hajottaa toisarvoisiin tutkimushankkeisiin osallistumalla.

Tietojen levittäminen

Seurantakeskus on laatinut monenlaisia julkaisuja, jotka vaihtelevat säännöllisistä raporteista ja lehdistä tarpeen mukaan julkaistaviin erityistutkimuksiin. Monet julkaisut ovat saatavilla keskuksen www-sivuilla, joilla on myös muuta tietoa sen toiminnasta, asemasta ja tehtävänkuvasta. Komissio kantaa kuitenkin huolta siitä, että seurantakeskuksella ei ole ollut selkeästi määriteltyä viestintästrategiaa ja että monet viestintään käytetyt välineet ovat vaikuttaneet epäsopivilta ja kohdentamattomilta, kun otetaan huomioon, että keskuksen päätehtävänä on yhteisön ja jäsenvaltioiden toteuttamien toimien tukeminen. Komissio tukee sitä arvioijien päätelmää, että keskuksen olisi omaksuttava selkeä viestintästrategia, jonka olisi katettava kaikki viestinnän muodot, mukaan lukien raportit, lehdet ja Internet, ja jossa keskitytään ensisijaisesti kohderyhmien, lähinnä jäsenvaltioiden ja yhteisön toimielinten politiikan suunnittelusta vastaavien, tarpeisiin. Viestintästrategian olisi oltava kaiken toiminnan suunnittelussa käytettävä työkalu, jolla varmistetaan, että alusta alkaen on selvää, kuinka kutakin tuotetta aiotaan täsmällisesti käyttää ja mille kohdeyleisölle se suunnataan. Komissio on tyytyväinen, että keskus on alkanut työskennellä näin.

Vuosiraportit

Seurantakeskus on julkaissut vuosien 1998, 1999, 2000 ja 2001 vuosiraportit. Vuotta 1998 ja 1999 koskevien raporttien kattavuus ja erityisesti tietojen laatu ja vertailukelpoisuus oli väistämättä heikompi kuin olisi sopinut toivoa. Raportit ovat entistä täsmällisempiä ja liittyvät paremmin EU:n prioriteetteihin työllisyydessä, sosiaalisessa integraatiossa ja syrjinnän torjunnassa. Suuntauksen on jatkuttava. Komissio ehdottaa, että seurantakeskuksen työn ja EU:n yleisempien prioriteettien välille luotaisiin asetuksessa selvä yhteys, jotta varmistetaan, että työ tuottaa lisäarvoa politiikan kehittämiseen yhteisössä ja jäsenvaltioissa. Komissio katsoo, että keskuksella on näin suurempi vaikutus politiikan muotoiluun eri tasoilla.

3.3. Seurantakeskuksen resurssit

Seurantakeskuksen käynnistämisestä vuonna 1998 vuoden 2002 loppuun seurantakeskuksen budjetti oli noin 20,5 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoina. Vuonna 1998 käytettävissä oli lisäksi 1,5 miljoonaa euroa, mutta määrää ei käytetty. Vuosina 1998–2000 budjettia ei käytetty kokonaan, mikä johtui lähinnä siitä, ettei seurantakeskus päässyt toimimaan täysipainoisesti niin nopeasti kuin oli odotettu.

Vuoden 2003 budjetti on 6,5 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoina; tästä on 3,3 miljoonaa euroa varattu käyttö- ja henkilöstökuluihin ja 3,2 miljoonaa euroa toimintaan. Arvioijat eivät ota kantaa keskukselle osoitettujen varojen suuruuteen mutta huomauttavat, että suurempi osa (sekä toimintaan että henkilöstöön liittyvistä) resursseista olisi osoitettava työlle, joka liittyy keskuksen päätavoitteeseen eli objektiivisten, luotettavien ja vertailukelpoisten tietojen tarjoamiseen. Keskus on todennut, että sen jälkeen kun kansalliset informaatiokeskukset perustettiin kaikkiin 15 jäsenvaltioon, Raxen-tiedonkeruujärjestelmälle osoitetut varat ovat 53 % toimintabudjetista. Komissio uskoo, että EU:n myöntämä tuki riittää yleisesti ottaen keskuksen toimintaan, mutta sitä on lisättävä laajentumisen vuoksi.

Arvioijat päättelevät, että keskuksen arvon määrittämiseksi yhteisöjen budjetista maksettavaa tukea on verrattava keskuksen vaikutukseen ja tehokkuuteen. Kuten edellä todettiin, tietojen vertailukelpoisuuteen liittyvät vaikeudet ovat kuitenkin toistaiseksi vähentäneet keskukselta yhteisölle ja jäsenvaltioille koituvaa hyötyä, mikä estää arvioijia tekemästä yleisiä johtopäätöksiä. Arvioijat toteavat tässä yhteydessä, että seurantakeskuksen ei voida sanoa tuottaneen vastinetta niille 13 miljoonalle eurolle, jotka sille oli osoitettu vuosina 1998–2001. Arvioijat panevat merkille prioriteettien muuttumisen, mikä voi muuttaa tilannetta. Komissio suosittelee, että keskukseseen sijoitettujen varojen tuottamaa vastinetta arvioitaisiin uudelleen muutosten jälkeen. Tätä päätelmää käsitellään yksityiskohtaisemmin jäljempänä.

3.4. Seurantakeskuksen tavoitteiden tarkoituksenmukaisuus

Seurantakeskuksen perustamisasetus annettiin ennen Amsterdamin sopimuksen voimaantuloa. Sopimuksessa annettiin uutta toimivaltaa yhteisölle syrjinnän torjunnan alalla ja Euroopan unionille ja yhteisölle vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen luomiseksi.⁴ Amsterdamin sopimuksen voimaantulon jälkeen on annettu direktiivejä,⁵ joilla vahvistetaan syrjinnän vastaisuuden periaatetta, nykyaikaistetaan tasa-arvokysymyksiä koskevaa lähestymistapaa ja edistetään jäsenvaltioiden lähentymistä. Toimia on toteutettu myös EY:n perustamissopimuksen IV osaston mukaisesti maahanmuuttajien ja turvapaikanhakijoiden suojelemisen ja integroimisen edistämiseksi erityisesti perheiden yhdistämisessä.⁶ Lisäksi neuvostossa on parhaillaan käsiteltävänä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 29, 31 ja 34 artiklaan (ks. alaviite 4) perustuvia ehdotuksia, joilla pyritään vahvistamaan oikeudellista yhteistyötä rasismista ja muukalaisvihasta aiheutuvien rikosten käsittelyssä ja joilla uudistetaan vuonna 1996 hyväksyttyä rasismia ja muukalaisvihan vastaista yhteistä toimintaa. Lisäksi yhteisö on EU:n sekä Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden välisen Lomen yleissopimuksen ja Cotonoun sopimuksen yhteydessä sitoutunut vähentämään syrjintää talous-, yhteiskunta- ja kulttuurielämässä ja kehittämään toimenpiteitä rasismia ja muukalaisvihan torjumiseksi. Seurantakeskus on tulosta tästä sitoumuksesta.

Arvioijat suosittelevat, että seurantakeskuksen toiminnan aloja on tarkistettava siten, että keskuksen toimivalta kattaa rasismia ja muukalaisvihan ilmiön aukottomasti. Komissio on asiasta samaa mieltä ja tekee sen suuntaisia ehdotuksia.

Arvioijat toteavat myös, että tällä haavaa ei ole täyttää oikeusvarmuutta siitä, missä määrin keskus voi käsitellä tilanteita, joihin liittyy rotuväkivallan kaltaisia kysymyksiä, joita ei ole nimenomaisesti mainittu asetuksessa. Kuulemisissa, joihin osallistuivat myös jäsenvaltiot, ei komission mielestä ilmennyt tarvetta täsmentää tätä seikkaa, koska on selvää, että

---

⁴ Amsterdamin sopimuksessa yhteisölle annettiin uutta toimivaltaa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 13 artiklan nojalla esimerkiksi rotuun tai etniseen alkuperään perustuvan syrjinnän torjumiseksi. Sopimuksella perustamissopimukseen otettiin myös uusi osasto IV. Siinä määrätään toimenpiteistä, jotka liittyvät henkilöiden vapaaseen liikkumiseen, maahanmuuttoon ja turvapaikkaan ja oikeudelliseen yhteistyöhön yksityisoikeudellisissa asioissa sekä poliisiyhteistyöhön ja oikeudelliseen yhteistyöhön rikosasioissa.

Lisäksi – keinona päästä unionin tavoitteeseen eli antaa kansalaisille korkeatasoinen suoja vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvalla alueella – Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 29 artiklassa määrätään jäsenvaltioiden yhteisen toiminnan kehittämisestä poliisiyhteistyössä ja oikeudellisessa yhteistyössä rikosasioissa sekä rasismia ja muukalaisvihan ehkäisemisestä. Edellä mainittu tavoite saavutetaan lähentämällä tarvittaessa rikosasioita koskevia jäsenvaltioiden säännöksiä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 31 artiklan (ent. K3 artikla) e alakohdan määräysten mukaisesti. Kyseisen artiklan mukaan yhteiseen toimintaan rikosasioissa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä sisältyy toimenpiteiden toteuttaminen asteittain rikostunnusmerkistöjä ja seuraamuksia koskevien vähimmäissääntöjen vahvistamiseksi erityisesti järjestäytyneen rikollisuuden alalla.

EU:n tasolla neuvosto hyväksyi 15. heinäkuuta 1996 Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella yhteisen toiminnan rasismia ja muukalaisvihan vastaisesta toiminnasta (instrumentti on mainittu asetuksen johdanto-osan kappaleissa).

28. marraskuuta 2001 komissio teki ehdotuksen rasismia ja muukalaisvihan torjuntaa koskevaksi puitepäätökseksi, joka perustuu Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 29, 31 ja 34 artiklaan.

⁵ Neuvoston direktiivi 2000/43/EY rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta (EYVL L 180, 19.7.2000, s. 22).

Neuvoston direktiivi 2000/78/EY yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista (EYVL L 303, 2.12.2000, s. 16).

⁶ Ks. erityisesti direktiiviehdotus, joka koskee Euroopan unionin jäsenvaltioon laillisesti asettautuneiden kolmannen maan kansalaisten oikeutta perheenyhdistämiseen. Direktiiviehdotuksesta saavutettiin poliittinen yhteisymmärrys 28. helmikuuta 2003.

rotuväkivalta ja -viha ovat asetuksen 2 artiklan 2 kohdan tarkoittamaa rasismia ja muukalaisvihan ilmiötä. Siksi komissio katsoo, että pelot oikeusvarmuuden heikkenemisestä ovat aiheettomia.

Maantieteellinen kattavuus

Arvioijat päättävät, että seurantakeskuksen maantieteellistä kattavuutta ei ole tarpeen muuttaa vertailujen tekemiseksi EU:n ulkopuolisten maiden kanssa. Valmistelut laajentumista varten on jo käynnistetty (rahoitus vuonna 2003 Phare-ohjelmasta) perustamalla ensimmäiset yhteyspisteet uusiin jäsenvaltioihin, joista tulee Raxen-verkoston jäseniä liittymisen jälkeen. Komissio yhtyy tähän näkemykseen mutta ehdottaa, että tulevia laajentumisia varten hallintoneuvoston olisi voitava kutsua kokouksiinsa riippumattomia asiantuntijoita ehdokasmaista (ks. jäljempänä).

Seurantakeskuksen tehtävänkuvan muuttaminen

Arvioijat harkitsivat kahta mahdollista muutosta seurantakeskuksen tehtävänkuvaan: ensimmäisellä olisi laajennettu keskuksen kampanjointi- ja lobbaustehtävää ja toisella sen toimialaa, jotta siihen sisältyisi muita syrjinnän muotoja (kuten EY:n perustamissopimuksen 13 artiklassa mainitut) tai ihmisoikeudet yleisemmin. Komission kuulemisen perusteella laajan hyväksynnän sai arvioijien päätelmä, että tällaiset muutokset eivät ole tarkoituksenmukaisia eivätkä tarpeellisia. Useimmat kuulemiseen osallistuneet katsoivat, että keskuksen olisi jatkossakin keskityttävä rasismiin ja että sen toiminnan laajentaminen muille aloille olisi ei-toivottu häiriötekijä, joka heikentäisi rasismiin paneutumista, kun otetaan huomioon keskuksen todennäköisesti saamat resurssit. Komissio on samaa mieltä tämän päätelmän kanssa ja ehdottaa, että keskuksen olisi jatkossakin keskityttävä rasismiin ja siihen liittyvään suvaitsemattomuuteen.

Seurantakeskuksen nimi

Ulkopuolisessa arvioinnissa näkyy esille tuotu huoli siitä, että seurantakeskuksen nimellä tuntuu olevan eri merkitysvivahteita eri yhteisökielillä ja että joillain kielillä nimellä on sääntely- ja valvontatehtävän mielleyhtymiä. Komission kuulemisen perusteella nimen muutokselle ei tunnu olevan paljonkaan kannatusta jäsenvaltioissa tai hallintoneuvostossa. Huolta on päinvastoin kannettu siitä, että nimenmuutos voisi heikentää keskuksen identiteettiä, varsinkin jos sillä pyritään keskittymään enemmän monimuotoisuuden edistämiseen kuin rasismia seurantaan.

3.5. Organisaation tehokkuus

Hallintorakenne

Seurantakeskuksen hallintorakenne on vahvistettu vuoden 1997 asetuksessa. Siinä säädetään, että keskuksella on hallintoneuvosto, johtokunta ja johtaja. Hallintoneuvosto koostuu kunkin jäsenvaltion, Euroopan parlamentin ja Euroopan neuvoston nimittämistä riippumattomista jäsenistä sekä komission edustajasta. Johtokunta muodostuu hallintoneuvoston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta sekä korkeintaan kolmesta muusta hallintoneuvoston jäsenestä, joihin kuuluu Euroopan neuvoston nimeämä henkilö ja komission edustaja. Hallintoneuvoston ja johtokunnan päätökset tehdään jäsenten kahden kolmasosan enemmistöllä.

Seurantakeskuksen hallintoneuvoston on kattavasti linjattava yleistä politiikkaa neuvoston asetuksen puitteissa ja huolehdittava tietyistä valvontatehtävistä, kuten työohjelmien laatimisesta ja varainkäytön valvonnasta. Arvioijat katsovat, että yhden ryhmän on vaikea huolehtia kaikista näistä tehtävistä. Tilannetta mutkistaa se, että hallintoneuvoston jäsenillä on asetuksen mukaan oltava asiantuntemusta ihmisoikeusalalla sekä rassistien, muukalaisvastaisten ja antisemitististen ilmiöiden analysoinnista pikemminkin kuin hallinnosta, suunnittelusta ja varainkäytön valvonnasta. Lisäksi arvioijat toteavat, että hallintoneuvosto on jo nyt suuri (18 jäsentä) ja EU:n laajentuminen kasvattaa sitä entisestään, nykyiseltä pohjalta vähintään 28 henkilöön. He katsovat kuitenkin myös, että asian arkaluontoisuuden vuoksi keskuksen hallintorakenteissa on jatkossakin oltava kaikkien jäsenvaltioiden edustajia. He ehdottavat hallintoneuvoston tehtävien muuttamista siten, että sillä on valvontarooli keskeisine erityistehtävineen ja että se kokoontuu kerran vuodessa. Useimmat nykyiset hallinnolliset ja tekniset tehtävät siirrettäisiin sitten pienemmille ja tehokkaammille yksiköille. Arvioijat ehdottavat johtokunnan vahvistamista ja tiedekomitean perustamista, ja ne vastaisivat yhdessä johtajan ja hänen henkilöstönsä ohjaamisesta ja valvomisesta. Jos laajennettu johtokunta ja tiedekomitea perustetaan, arvioijat suosittelevat, että asianmukainen korvaus olisi maksettava niille jäsenille, jotka eivät muuten saa palkkiota keskuksen hyväksi tekemästään työstä. Keskuksen sihteeristön mielestä arvioijien suosittelemalla yleisellä ratkaisulla on etunsa.

Arvioijat ehdottavat myös, että uusimuotoinen hallintoneuvosto voisi koostua jäsenvaltioiden hallitusten edustajista eikä riippumattomista asiantuntijoista ja että uuden tiedekomitean olisi huolehdittava politiikan yleisen linjauksen riippumattomuudesta. Komission kuulemisten perusteella kannatusta näyttäisi olevan laajalti sille arvioijien johtopäätökselle, että keskuksen ja jäsenvaltioiden viranomaisten välillä on oltava tiiviimpää yhteistyötä sekä tiedonkeruussa että sen varmistamisessa, että keskuksen tuottamat tiedot otetaan jäsenvaltioissa huomioon rasismintorjuntatoimenpiteitä toteutettaessa. Keskuksen nykyinen hallintoneuvosto katsoo kuitenkin, että hallintoneuvoston jäsenten riippumattomuus on uskottavuuden kannalta välttämätöntä sellaisessa laitoksessa, joka kerää, ainakin osittain, tietoa yksittäisten jäsenvaltioiden hallitusten toimintalinjojen ja käytäntöjen vaikutuksista rasismiin ja muukalaisvastaisuuden ilmenemiseen. Hallintoneuvosto huomauttaa, että myös muut, esimerkiksi YK:n alaisuudessa toimivat, ihmisoikeuksia käsittelevät elimet koostuvat riippumattomista asiantuntijoista.

Lopuksi arvioijat toteavat, että hallintoneuvoston kahden kolmasosan enemmistöön perustuvat päätöksentekomenettelyt ovat tarpeettoman hankalia rutiinipäätösten tekemiseen. He ehdottavat järjestelmää, jossa hallintoneuvoston tai jatkossa johtokunnan tekemiin vähäisiin päätöksiin riittäisi pelkkä yksinkertainen enemmistö. Tärkeämmät päätökset, kuten vuotuisen budjetin, työohjelmien ja vuosiraportin hyväksyminen, vaatisivat jatkossakin kahden kolmasosan enemmistön. Komissio toteaa, että tällainen äänestysmenettely voisi helpottaa päätöksentekoa ja että se on hiljattain otettu käyttöön vastaavanlaisessa virastossa, Lissabonissa toimivassa Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksessa.

Komissio on samaa mieltä siitä, että asetuksessa säädetty hallintorakenne ei sovellu moniin päätöksiin, joita keskuksen on tehtävä. Hallintoneuvostossa, kuten sitä edeltäneessä rasismia ja muukalaisvihaa käsittelevässä neuvoo-antavassa komiteassa (niin kutsutussa Kahnin komissiossa), on runsaasti rasismia ja muukalaisvihaa koskevaa tietämystä ja kokemusta monilta akateemisilta aloilta ja monista kansalaisyhteiskunnan osista. Hallintoneuvoston jäsenten asiantuntemus on rasismien alalta, ja heidän panoksensa jäsenvaltioiden kehityksestä, raporttiluonnosten sisällöstä sekä prioriteettien ja lähestymistapojen määrittämisestä käydyissä keskusteluissa on ollut erittäin arvokas. Hallintoneuvosto on myös osallistunut

keskusteluihin seurantakeskuksen poliittisista suhteista hallituksiin ja EU:n toimielimiin ja pyrkinyt näin määrittelemään keskuksen identiteettiä suhteessa muihin tahoihin. Erityisesti ensimmäinen hallintoneuvosto (1998–2001) keskittyi enemmän näihin kysymyksiin kuin varsinaisiin johtotehtäviin.

Merkkejä on kuitenkin myös siitä, että hallintoneuvoston yleisestä roolista ja vastuusta on hieman epäselvyyttä, osittain siksi, että jotkut pitävät sitä Kahnin komission jatkeena. Monet neuvoston asetuksen mukaan hallintoneuvostolle kuuluvista keskeisistä vastuualueista liittyvät pitkän aikavälin ja strategiseen suunnitteluun, keskuksen sisäisiin organisatorisiin päätöksiin, varainhallintaan ja varainkäytön valvontaan sekä henkilöresurssikysymyksiin (erityisesti johtajan nimittämiseen). Vaikka hallintoneuvoston jäsenillä on velvollisuus valvoa näitä tehtäviä, heiltä ei asetuksessa vaadita taitoja näillä aloilla (vaikka joillakin niitä on), ja budjetti- ja johtamisongelmia onkin esiintynyt. Tilintarkastustuomioistuimen ja Euroopan parlamentin säännöllisesti esittämät kommentit myönnettäessä vastuuvapautta keskuksen budjetin osalta ovat huolenaihe. Komissio katsoo, että nykyiset vaikeudet kärjistyvät laajentumisen myötä, ellei toimenpiteisiin ryhdytä nyt päätöksentekorakenteiden muuttamiseksi ja eri toimijoiden vastuun selkiyttämiseksi.

Komissio suhtautuu pääsääntöisesti myönteisesti arvioijien ehdotuksiin, joilla pyritään varmistamaan, että hallintoneuvoston jäsenillä on keskuksen sujuvan johtamisen edellyttämät taidot, kokemus ja mahdollisuudet. Arvioijien ehdotuksilla on myös se etu, että ne lujittavat keskuksen ja jäsenvaltioiden päättäjien välisiä yhteyksiä, erityisesti ehdottamalla hallintoneuvoston kokoamista jäsenvaltioiden hallitusten edustajista. Komission mielestä arvioijien ehdottamilla rakenteilla on myös potentiaalisia haittoja erityisesti keskuksen riippumattomuuden kannalta. Komission järjestämät kuulemiset ovat yleensä tukeneet komission päätelmiä.

Kuulemisissaan komissio tutki mahdollisuudet optimoida keskuksen päätöksentekorakenteiden tehokkuus ottaen huomioon kolme välttämätöntä kriteeriä:

- hallintoneuvoston ja johtokunnan olisi säilytettävä tarvittava asiantuntemus rasismia ja muukalaisvastaisuutta EU:ssa koskevien päätösten tekemiseksi
- hallintoneuvostolla ja johtokunnalla olisi myös oltava asiantuntemusta päätösten tekemiseksi sellaisissa budjetti-, rahoitus- ja johtamiskysymyksissä, joiden kanssa julkisen sektorin organisaatio joutuu tekemisiin
- hallintoneuvoston ja johtokunnan kokoonpanolla olisi maksimoitava keskuksen vaikutusvalta jäsenvaltioiden päättäjien keskuudessa mutta säilytettävä niiden kyky taata keskuksen riippumattomuus.

Komissio punnitsi siksi lukuisia vaihtoehtoja: nykyisten järjestelyiden säilyttäminen,⁷ jäsenvaltioiden hallitusten edustajiin perustuva arvioijien ehdotus, riippumattomien asiantuntijoiden ja hallitusten edustajien sekajärjestelmät sekä malli, jossa hyödynnetään rotujen yhdenvertaisuuden edistämisestä ja rotusyrjinnän torjunnasta riippumattomasti vastaavien jäsenvaltioissa sijaitsevien erikoiselinten päälliköiden asiantuntemusta.

---

⁷ Nykyinen hallintoneuvosto kannattaa vahvasti nykyisen rakenteen säilyttämistä mutta siten, että sitä vahvistettaisiin erityisillä alakomiteoilla, jotka voisivat ottaa vastuun työn eri puolista.

Kun otetaan huomioon kaikki kuulemisessa esitetyt näkemykset, komissio katsoo, että jotkin sidosryhmät saattaisivat pitää arvioijien ehdotusta sopimattomana kajoamisena seurantakeskuksen riippumattomuuteen. Sekajärjestelmä, jossa on riippumaton asiantuntija ja hallituksen edustaja jokaisesta maasta, olisi todennäköisesti kankea ja erittäin kallis. Nykyisten, jäsenten asiantuntemusta rasismien alalla korostavien järjestelyiden jatkuminen ei ratkaisisi arvioijien yksilöimiä johtamisongelmia. Ehdotus siitä, että hallintoneuvoston ja johtokunnan olisi hyödynnettävä nykyisten erityiselinten (joko neuvoston direktiivin 2000/43/EY nojalla jäsenvaltioissa virallisesti nimitettyjen tai muiden asiantuntemukseltaan vastaavien julkisten elinten) asiantuntemusta sai kuitenkin laajaa kannatusta sidosryhmiltä. Näiden elinten päälliköillä (puheenjohtajilla, johtajilla tai asiamiehillä)

- on väistämättä hyvät yhteydet valtakunnallisiin, alue- ja paikallisviranomaisiin lakisääteisen asemansa nojalla jäsenvaltioissa
- on asiantuntemusta rasismien torjunnassa ja hyvä kansallisen toimintaympäristön tuntemus
- on asiantuntemusta julkisin varoin rahoitetun organisaation johtamisesta sekä
- on velvollisuus pystyä toimimaan kansallisista hallituksista riippumattomasti.

Siksi komissio katsoo, että tällaisista henkilöistä koostuva hallintoneuvosto pystyy tarjoamaan keskukselle sen tehokkaaseen johtamiseen ja hallintaan tarvittavan osaamisen ja asiantuntemuksen. Komissio onkin tehnyt vastaavansisältöisen ehdotuksen.

Organisaatorakenne

Hallinto henkilöstön ja toimintaan osallistuvan henkilöstön suhde on suurin piirtein sama kuin muissa virastoissa.

Henkilöstön osoittaminen tiedonkeruuseen, tutkimukseen ja julkaisujen tuottamiseen on keskuksen johtajan päätettävissä. Seurantakeskus päätti alkuvaiheessa lisätä tiedonlevitykseen ja keskuksen profiiliin luomiseen osallistuvan henkilöstön määrää pikemminkin kuin keskittyä tiedonkeruu-, tutkimus- ja analyysivalmiuksiin. Komission mielestä tämä päätös viivästytti keskukselta koituvien hyötyjen syntymistä ja vaikutti jossain määrin joidenkin varhaisten tuotosten laatuun. Kuten edellä todettiin, keskus aikoo nyt värvätä lisää tutkijoita mutta väittää, että se tarvitsee silti tehokkaan viestintäpolitiikan, jotta se voi levittää saatavilla olevaa tietoa ja välittää tietoa tehokkaasti yhteisölle, jäsenvaltioille, muille organisaatioille ja tiedotusvälineille. Jäsenvaltiot ovat sanoneet komission kanssa käymissään keskusteluissa pitävänsä tärkeänä sitä, että keskus keskittyy selkeämmin yhteyksiin jäsenvaltioiden hallitusten ja päättäjien kanssa. Komissio on arvioijien kanssa samaa mieltä siitä, että ponnisteluita on lisättävä tiedonkeruun laadun parantamiseksi (eikä määrän lisäämiseksi), jotta keskus voisi tarjota yhteisölle ja jäsenvaltioille tuotteita, jotka tuovat lisäarvoa toimenpiteiden linjaamiseen. Hallintoneuvoston rakenteeseen ehdotetuilla muutoksilla voidaan puuttua asiaan, mutta ne eivät yksin riitä. Tarvitaan myös tiiviimpää yhteistyötä kansallisten viranomaisten ja erityisesti kansallisten tilastotoimistojen kanssa.

Vuosiohjelmien laatiminen ja valvonta

Seurantakeskus on laatinut jokaista toimintavuottaan varten vuosiohjelman, jonka hallintoneuvosto on hyväksynyt, kuten vuoden 1997 asetuksessa edellytetään. Ohjelmat on laadittu vuosittain, joskin hallintoneuvosto hyväksyi yleisen strategia-asiakirjan kesäkuussa 2002. Arvioijat toteavat, että alkuvaiheen vuosiohjelmat eivät liittyneet selkeästi keskuksen

tavoitteisiin, minkä vuoksi oli vaikea nähdä, kuinka yksittäiset hankkeet sopivat yleiseen strategiaan, mutta ongelma on nyt korjattu. Jotta voidaan tarkastella keskuksen työn joidenkin osa-alueiden – kuten tiedonkeruun – pitkän aikavälin näkymiä, arvioijat suosittelivat kolmivuotishjelman ja siihen liittyvien yksityiskohtaisempien vuosiohjelmien laatimista. Tämä edellyttäisi strategisten tavoitteiden yksilöimistä, ja näin hallintoneuvosto ja johtokunta voisivat varmistaa, että keskus noudattaa sovittua keskipitkän aikavälin strategiaa.

Arvioijat toteavat, että seurantakeskus on äskettäin ottanut käyttöön menettelyn, jota käytetään raportoitaessa hallintoneuvostolle ja johtokunnalle vuosiohjelman täytäntöönpanon edistymisestä. Arvioijat päättelevät kuitenkin, että raportointimenettelyä voitaisiin kehittää edelleen valvomalla muodollisemmin yksittäisiä hankkeita. Johtokunta myönsi äskettäin, että edistymistä käsittelevien raporttien tulisi olla jäsennellympiä ja niistä tulisi näkyä vuosiohjelman rakenne. Vuosiohjelmassa tulisi olla mahdollisuuksien mukaan menestystä osoittavia indikaattoreita, jotta prosessista tulisi tehokas väline johtamiseen.

Rahoitus ja hallinto

Seurantakeskus joutui mittavien haasteiden eteen joutuessaan ottamaan kantaakseen yhteisön viraston perustamiseen liittyvän rahoitus- ja hallintovastuun. Tilintarkastustuomioistuimen kertomukset korostavat vaikeuksien suuruutta. Tilintarkastustuomioistuimen viimeisimmässä kertomuksessa, joka käsittelee vuoden 2001 budjettia, tuodaan yhä esiin lukuisia ongelmia. Vaikka tilintarkastustuomioistuin yleisesti ottaen sai kohtalaisen vakuutuksen siitä, että vuoden 2001 tilinpäätös tehtiin luotettavalla tavalla, se otti esiin lukuisia huolenaiheita:

- Vuodelle 2002 siirrettyjä määrärahoja (1,2 miljoonaa euroa) oli kaksinkertainen määrä edellisvuoteen verrattuna. Seurantakeskus selittää tämän sillä, että hallintoneuvosto hyväksyi vuosiohjelman myöhään ja kansallisten asiantuntijoiden Raxen-verkoston toteuttaminen viivästyi. Komissio on hallintoneuvostossa olevan edustajansa välityksellä ilmaissut huolensa siirrettyjen määrärahojen määrästä edellisinä vuosina. Lisäksi viive vuosiohjelman hyväksymisessä koski vain muutamia toimia koko ohjelmasta. Komissio pitää hyvänä keskuksen päätöstä aikaistaa vuosiohjelmien esittelemistä, millä varmistettiin se, että hallintoneuvosto hyväksyi vuoden 2003 ohjelman marraskuussa 2002.
- Yli 40 % toimintamäärärahoihin liittyvistä maksuista suoritettiin vuoden 2001 viimeisten kolmen kuukauden aikana, mikä kielii edellisen vuoden aikana rahoitettujen hankkeiden riittämättömästä valvonnasta. Komissio on huolestunut keskuksen aiemmin osoittamasta kyvystä hoitaa hankkeiden huolellinen johtaminen ja siihen liittyvä kassavirta.
- Lukuisiin keskuksen ja kansallisten informaatiokeskusten välisiin sopimuksiin vuonna 2001 tehdyt muutokset rikkoivat periaatetta, jonka mukaan keskuksen budjetista tehdyt sitoumukset osoitetaan erityisiin kohteisiin.
- Rahoitusta myönnettiin takautuvasti hankkeeseen, josta keskus ei kyennyt antamaan yksityiskohtaisia tietoja.

Komissio on tyytyväinen siihen, että vastauksessaan tilintarkastustuomioistuimelle seurantakeskus ilmoittaa puuttuneensa tai aikovansa puuttua moniin näistä seikoista parantaakseen budjettinsa yleistä hallintaa ja toteuttamista. Komissio on kuitenkin edelleen huolestunut tilintarkastustuomioistuimen kommenttien määrästä ja laadusta sekä muista

seikoista, jotka eivät sisälly tilintarkastustuomioistuimen kertomuksiin mutta jotka arvioijat ovat tuoneet esiin (kuten julkisissa hankinnoissa käytettävät menettelyt ja sopimukset) – ne antavat ymmärtää, että rahoitus- ja budjettiasioiden valvontaa on tarpeen parantaa. Vaikka joihinkin seikkoihin on jo puututtu muutoksilla, jotka asetukseen tehdään, jotta se olisi uuden varainhoitoasetuksen mukainen, komissio katsoo, että lisätoimenpiteitä tarvitaan, jotta voidaan parantaa keskuksen kykyä käsitellä tehokkaasti näitä kysymyksiä.

Värväys ja keskuksen perustaminen

Arvioijat toteavat, että seurantakeskus piti alkuvaiheen värväysmenettelyitä kankeina, erityisesti johtajan jälkeen värvätyn ensimmäisen lisähenkilöstön osalta. Heidän mielestään virastoa perustettaessa voi olla tarkoituksenmukaista, että komissio lähettää henkilöstöä tietyksi ajaksi avustamaan oikeiden menettelyiden noudattamisessa. Komissio on pannut merkille tämän suosituksen.

Suhteet Euroopan komissioon ja muihin yhteisön toimielimiin

Komissiolla on yksi edustaja (18 jäsenestä) seurantakeskuksen hallintoneuvostossa ja johtokunnassa, ja se on antanut vastuun suhteiden hoitamisesta keskuksen työllisyyden ja sosiaaliasioiden pääosastolle.

Seurantakeskuksen suhteet muihin pääosastoihin ovat kehittyneet sitä mukaa kuin yhteisön tehtävät ovat muuttuneet, etenkin Amsterdamin sopimuksen tultua voimaan. Keskus käsittelee asioita, jotka kuuluvat muiden komission osien, kuten oikeus- ja sisäasioiden pääosaston, kulttuurin ja koulutuksen pääosaston sekä tutkimuksen pääosaston toimivaltaan. Keskus pitää yhteyttä myös pääosastoihin, joiden tehtävät ovat monialaisia, kuten laajentumisen, ulkosuhteiden, henkilöstön ja hallinnon pääosastoihin sekä budjettipääosastoon.

Koska yhä useamman pääosaston toimintalinjat liittyvät seurantakeskuksen työhön, komissio on tullut siihen tulokseen, että sen edustusta keskuksen hallintoneuvostossa olisi tarkasteltava uudelleen. Tämän suuntainen ehdotus sisältyy tähän tiedonantoon liitettyyn ehdotukseen keskuksen perustamisasetuksen uudelleen laatimisesta.

Seurantakeskus on myös luonut yhä hedelmällisemmät suhteet Euroopan parlamenttiin ja Euroopan neuvostoon. Alueiden komitea on niin ikään osoittanut kiinnostusta seurantakeskuksen työtä kohtaan, mikä osoittaa paikallis- ja alueviranomaisten toiminnan merkityksen rasmin ja rotusyrjinnän torjumisessa. Komissio pitää erittäin suotavana komitean kiinnostusta keskuksen työhön ja osallistumista työhön eräissä aiheissa (kuten islamilaisten yhteisöjen integroitumista tietyissä kaupungeissa tarkastelleeseen tutkimukseen ja aiheesta järjestettyihin konferensseihin). Tätä käytännön osallistumista voidaan kehittää hyödyllisellä tavalla.

3.6. Ulkopuolisen arvioinnin yleiset päätelmät

Seurantakeskuksen arviointi perustui viiteen keskeiseen kysymykseen: relevanssi, tehokkuus, vaikuttavuus, hyöty ja työn pitkäjänteisyys. Arvioijat tiivistävät yleiset päätelmänsä näiden otsikoiden alle seuraavasti.

Relevanssi: Ovatko seurantakeskuksen vuosiohjelman toimet tarkoituksenmukaisia, kun otetaan huomioon sen tehtäväkuva, yleiset poliittiset tavoitteet sekä rasismiin ja muukalaisvihaan liittyvät ongelmat Euroopassa?

Yleisesti ottaen seurantakeskuksen tavoitteissa määritelty työkenttä vaikuttaa asianmukaiselta. Arvioijat suosittelevat kuitenkin, että vuosiohjelmassa keskityttäisiin enemmän ensisijaiseen tavoitteeseen eli tiedonkeruuseen ja analysointiin, ja he ovat ehdottaneet aloja, joille voitaisiin suunnata vähemmän huomiota. He toteavat, että seurantakeskus pystyy saavuttamaan ensisijaisen tavoitteensa vain yhteistyöllä, johon osallistuu eri osapuolia, kuten jäsenvaltioiden hallituksia, kansalaisjärjestöjä ja muita.

Tehokkuus: Kuinka hyvin seurantakeskus toimii organisaationa, ja missä määrin keskuksen tuotokset antavat hyvän vastineen siihen sijoitetulle rahoitukselle?

Arvioijat toteavat, että keskus toteuttaa toimia varmistaakseen sen sujuvan toiminnan. Heidän mielestään tutkitut johtamisjärjestelyt – varainkäytön valvonta, toiminnan suunnittelu, henkilöstöhallinto jne. – vaikuttivat olevan asianmukaisia tai niitä oltiin tarkistamassa. He huomauttavat kuitenkin, että muutokset hallintoneuvoston ja johtokunnan rakenteeseen voivat olla tarpeen, jotta päästään tehokkaampaan päätöksentekoon – varsinkin kun otetaan huomioon EU:n laajentuminen (ks. edellä).

Arvioijien mielestä tällä hetkellä on vaikea arvioida laajempaa kysymystä rahalle saatavasta vastineesta, sillä seurantakeskuksella ei ollut vielä merkittäviä tuotoksia, jotka liittyvät sen ensisijaiseen tehtävään eli vertailukelpoisten tietojen tuottamiseen. Tältä pohjalta he päättelevät, että kun otetaan huomioon, että seurantakeskuksen perustaminen viivästyi ja sen ensisijaiseen tehtävään osoitettiin suhteellisen vaatimattomat varat ensimmäisten kolmen vuoden aikana, seurantakeskuksen ei voida sanoa tuottaneen vastinetta niille 13 miljoonalle eurolle, jotka sille oli osoitettu vuoden 2001 loppuun mennessä. He totesivat kuitenkin prioriteettien muuttuneen vuonna 2001, mikä saattaa merkitä sitä, että seurantakeskus alkaa tuottaa sen aiemmin ja jatkossakin saaman huomattavan rahoituksen mukaisia tuotoksia.

Vaikuttavuus: Missä määrin seurantakeskus on saavuttanut erityiset ja yleiset tavoitteensa ja myötävaikuttanut EU:n laajusten ja kansallisten, rasismien ja muukalaisvihan torjuntaan liittyvien poliittisten tavoitteiden saavuttamiseen? Mitä lisäarvoa EU:n tason toiminta tuo verrattuna kansallisella tasolla toteutettaviin erillisiin toimiin?

Arvioijat katsovat, että on liian varhaista sanoa, saavuttaako seurantakeskus yleiset tavoitteensa. Keskuksen päätuotoksia työstetään yhä, ja vertailukelpoisten tietojen tarjoamisen vaikuttavuus voidaan mitata vasta, kun tiedot tarjotaan. Arvioijat toteavat kuitenkin, että keskuksen on syytä muistaa, että sen on tarjottava lisäarvoa yhteisön tasolla – sen ei tule hoitaa pelkästään tehtäviä, joista jäsenvaltiot voisivat huolehtia. Siksi ei riitä, että keskus tarjoaa jäsenvaltioita koskevia tietoja, jotka eivät ole vertailukelpoisia – yhteisön lisäarvo on vertailukelpoisuuden varmistamisessa, jotta voidaan tehdä päätelmiä eri toimintalinjojen ja käytäntöjen toimivuudesta rasismien torjunnassa. Vastaava huomautus koskee seurantakeskuksen muutakin toimintaa. Tämä näkemys sai voimakasta kannatusta jäsenvaltioilta komission järjestämissä kuulemisissa.

Hyöty: Missä määrin seurantakeskuksen tuotokset vastaavat kohderyhmien tarpeita?

Arvioijat toteavat, että kohderyhmät pitävät seurantakeskuksen tavoitteita tärkeinä, mutta lisähuomiota on kiinnitettävä siihen, kuinka tuotokset vastaavat sidosryhmien tarpeita.

Pitkäjänteisyys: Missä määrin seurantakeskuksen toimintaa voidaan todennäköisesti pitää yllä pitkällä aikavälillä? Onko keskuksen toimilla pysyvä vaikutus siten, että se lisää rasismia ja muukalaisvihaa koskevaa tietoisuutta ja ymmärtämystä Euroopassa?

Arvioijat katsovat jälleen, että on liian varhaista arvioida keskuksen aikaansaannoksia tällä alalla, koska lopullisia tuotoksia ei ole vielä riittävältä aikaväliltä. Komission kuulemisissa jäsenvaltioiden kanssa on ilmennyt, että keskuksen on vielä vakiinnutettava selkeä profiili alalla.

4. KOMISSION PÄATELMÄT

Komissio katsoo, että ulkopuolinen arviointi on tuottanut hyödyllisen katsauksen seurantakeskuksen tuloksiin ja erityisesti tuonut esille lukuisia seikkoja, joihin on puututtava. Arvioinnin päätelmä, että keskus ei ole osoittanut tuottaneensa vastinetta 13 miljoonalle eurolle, jotka sille osoitettiin vuoden 2001 loppuun mennessä, on erityisen huolestuttava. Koska arviointijakso päättyi joulukuuhun 2001, keskuksen sihteeristöllä on kuitenkin jo ollut tilaisuus kommentoida jokaista arvioijien antamaa suositusta, ja se on tarttunut tai alkanut tarttua useisiin kysymyksiin, jotka kuuluvat sen omaan toimivaltaan. Keskuksen reaktio on tarvittaessa esitetty edellä käsiteltyjen kohtien yhteydessä.

Lisäksi keskuksen hallintoneuvosto on toimittanut omat näkemyksensä komissiolle osana arvioinnin päättymisen jälkeistä kuulemisprosessia. Hallintoneuvosto keskittyi seikkoihin, jotka liittyvät hallintoneuvoston omaan rakenteeseen. Se totesi, että hallintoneuvoston tulisi jatkossakin koostua yhdestä jäsenestä jäsenvaltiota kohti, että hallintoneuvoston tulisi koostua riippumattomista asiantuntijoista ja että hallintoneuvosto voisi päätöksenteon tehostamiseksi perustaa alaryhmiä, jotka vastaisivat päätösten valmistelusta tietyillä alueilla (esimerkiksi vuosiohjelma, tutkimukset ja julkaisut, rahoitus- ja johtamiskysymykset). Komissio on noteerannut nämä ehdotukset ja ottanut lisäksi huomioon rasismintorjuntaan osallistuvien kansalaisjärjestöjen näkemykset.

Komissio toteaa, että yleisvaikutelma keskuksen aikaansaannoksista on vaihteleva. Keskus on saavuttanut huomattavaa edistystä luomalla tyhjästä organisaation, jolla on työssä tarvittavat edellytykset ja henkilöressurit. Se on luonut kaikissa jäsenvaltioissa sijaitsevien tiedontarjoajien verkoston, joka pyrkii tasapuolisesti riippumattomuuteen ja objektiivisuuteen. Se on luonut yhteydet alan muihin organisaatioihin (Euroopan neuvosto, ETYJ), ja ne alkavat tuottaa tulosta. Mutta on selvää, että tähänastisten tuotosten suhteen laadun ja arvon parantaminen on yhä mahdollista ja välttämätöntä, varsinkin tietojen objektiivisuuden ja vertailtavuuden osalta.

Euroopan unionissa on vahva poliittinen tahto torjua rasismia ja muukalaisvihaa ja parantaa nykyisten toimintalinjojen ja käytäntöjen vaikuttavuutta. Menestyminen edellyttää, että unionin ja jäsenvaltioiden ponnisteluita ja niiden tuloksia on seurattava ja analysoitava. Rasismin seuranta Euroopan unionissa on erittäin mutkikas ja sosiaalisesti, kulttuurisesti ja poliittisesti tulenarka kysymys, minkä vuoksi uuden viraston on erittäin vaikeaa olla välittömästi tehokas. Mutta on välttämätöntä, että keskus vastaa tähän haasteeseen ja komissio on sitoutunut tukemaan keskusta sen pyrkimyksissä. Lähes viiden vuoden toiminnan jälkeen keskuksen on tehostettava toimintaansa. Se on ryhtynyt toimiin johtonsa ryhdistämiseksi ja strategisen linjauksensa vahvistamiseksi yhteistyössä hallintoneuvoston kanssa. Komissio katsoo, että keskuksen on keskityttävä tehtävänsä asetuksen mukaisena tiedonkeruuelimenä ja että sen olisi jätettävä vähemmälle huomiolle profiilin kohottaminen kampanjaorganisaationa, koska tämä pyrkimys on aiheuttanut epäselvyyttä sen tavoitteista. Tässä yhteydessä hallintoneuvosto on pyytänyt kuulemisessaan komission kanssa, että keskuksen tavoitteet ja tehtävät täsmennettäisiin ja esitettäisiin johdonmukaisemmin. Komissio on hyväksynyt pyynnön ja tehnyt vastaavia ehdotuksia.

Keskuksen menestys sen pyrkiessä tuottamaan vertailukelpoisia tietoja edellyttää tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa. Tämän ovat tunnustaneet kaikki sidosryhmät komission kuulemisissa. Siksi komissio ehdottaa, että nyt hyödynnetään tilaisuus selkiyttää keskuksen ja kansallisten viranomaisten yhteistyötä koskevia asetuksen säännöksiä, jotta unionin investoinnille saadaan täysi vastine. Rasismin torjunta on yhteinen asia, ja on paikallaan, että tämä näkyy asetuksessa.

Jotta keskus tuottaisi lisäarvoa yhteisön tasolla, sen on sovitettava prioriteettinsa jäsenvaltioiden ja EU:n toimielinten prioriteetteihin. Komissio pitää erittäin hyvänä sitä, että keskus painottaa vuoden 2001 vuosiraportissaan (julkaistu joulukuussa 2002) työelämässä esiintyviä rotusyrjintäongelmia – painotus sopii hyvin Euroopan työllisyysstrategian puitteissa tehtävään työhön. Komissio kehottaa keskusta jatkamaan ja syventämään tätä työtä ja laajentamaan sitä muille, erityisesti sosiaalisen osallisuuden edistämistä koskevaan strategiaan liittyville aloille. Molemmilla aloilla EU:n yleisistä tavoitteista sovitaan komission ja neuvoston kesken, mikä heijastelee ensisijaisia toiminnan aloja koskevaa yhteisymmärrystä. Komissio ehdottaa, että asetuksesta pitäisi ilmetä paremmin se, että keskuksen on keskityttävä näihin ensisijaisiin aloihin.

Joillain alkuperäisen asetuksen osilla ei enää ole merkitystä keskuksen päivittäisen työn kannalta, koska ne liittyvät pelkästään perustamisvaiheeseen. Siksi komissio ehdottaa, että asetukset olisi laadittava uudelleen, jotta merkityksettömiksi käyneet osat voidaan poistaa ja uusia osia voidaan lisätä keskuksen tähänastisesta toiminnasta saatujen kokemusten perusteella. Perusteluissa, jotka on liitetty ehdotukseen asetuksen uudelleen laatimiseksi, annetaan tietoja kutakin ehdotettua muutosta koskevista komission näkemyksistä.

PERUSTELUT

1. JOHDANTO

Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskus on toiminut vuodesta 1998. Keskukseen perustamisasetuksen (EY) N:o 1035/97 16 artiklassa komissiota kehoitetaan toimittamaan Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle seurantakeskuksen työn edistymistä koskevan kertomuksen, johon liitetään tarvittaessa sen tehtävien muuttamista tai laajentamista koskevia ehdotuksia, ottaen erityisesti huomioon yhteisön toimivallan kehittyminen rasismien ja muukalaisvihan alalla. Tähän ehdotukseen liitetty komission tiedonanto keskuksen työn edistymisestä täyttää ensimmäisen vaatimuksen. Seuraava ehdotus asetuksen (EY) N:o 1035/97 uudelleen laatimisesta vastaa neuvoston kehoitukseen muuttaa keskuksen tehtäviä.

2. KOMISSIION EHDOTUSTEN PERUSTELU

Kuten ehdotuksen mukana seuraavassa tiedonannossa todetaan, komissio on kuullut lukuisia sidosryhmiä, etenkin keskuksen nykyistä hallintoneuvostoa ja henkilöstöä, jäsenvaltioita, Euroopan parlamentin jäseniä sekä kansalaisjärjestöjä. Kuulemisessa keskityttiin erityisesti ulkopuolisten arvioijien raportissa esitettyihin havaintoihin ja suosituksiin (lisätietoja komission tiedonannossa) sekä lukuisiin vaihtoehtoihin keskuksen hallinnon parantamiseksi, mihin seikkaan arvioijat erityisesti kiinnittivät huomiota.

Komission ehdotuksilla pyritään terävöittämään keskuksen työtä ja toimintakeinoja ilman radikaalia uudistusta tai muutosta muutoksen vuoksi. Muutoksissa olisi tärkeää ottaa huomioon keskuksen tähänastinen kokemus ja rakentaa mahdollisimman paljon tehokkaasti toimiviksi osoittautuneiden osien varaan ja korjata puutteet tarvittaessa. Ehdotuksissa pitäydytään siksi seikoissa, jotka ovat tarpeen keskuksen pysyvyyden ja erityisesti sen kitkattoman toiminnan varmistamiseksi. Siksi komissio ei ole ehdottanut mitään niistä radikaaleista muutoksista, joita jotkin sidosryhmät kannattivat kuulemisen aikana, kuten keskuksen muuttamista kattavammaksi ihmisoikeusvirastoksi tai sen vastuualueen laajentamista kattamaan kaikki Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 13 artiklan (tai Euroopan unionin perusoikeuskirjan 21 artiklassa olevan pidemmän luettelon) piiriin kuuluvat syrjinnän muodot. Komissio ei myöskään ole noudattanut joidenkin sidosryhmien ehdotusta tiedonkeruutehtävän palauttamisesta komissioon ja seurantakeskukselle annettavan tuen lakkauttamisesta.

Ehdotetut muutokset jakautuvat seuraaviin tyypeihin:

- Muutokset, joilla pyritään tukemaan keskusta, kun sen tavoitteena on auttaa yhteisöä ja jäsenvaltioita niiden toteuttaessa toimenpiteitä rasismien ja muukalaisvihan eri muotojen torjumiseksi, erityisesti edistämällä tiiviimpää yhteistyötä.
- Muutokset, joilla pyritään parantamaan keskuksen keskittymistä tiedonkeruuseen ja erityisesti korostamaan, kuinka tärkeää on tähdätä jäsenvaltioiden keskinäiseen vertailukelpoisuuteen – keskuksen lisäarvo on suurimmillaan näillä aloilla.

- Muutokset, joilla pyritään mukauttamaan keskuksen hallintotapa sille asetettuihin vaatimuksiin myös unionin laajentumisen kannalta.
- Muutokset, joilla pyritään selkiyttämään keskuksen tavoitteita ja esittämään loogisemmin tehtävät, joilla tavoitteisiin pyritään; samalla keskukselle annetaan enemmän vapautta järjestää toimintansa.
- Muutokset, joilla keskuksen toimialat pyritään sopeuttamaan muutoksiin, joita yhteisön toimivallassa tapahtui Amsterdamin sopimuksen voimaantulon myötä, mukaan lukien Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 13 artiklan mukainen toiminta rasismien torjunnan alalla.
- Muutokset, joilla kodifoidaan neuvoston jo hyväksymät muutokset⁸ asetukseen uuden varainhoitoasetuksen voimaantulon vuoksi.
- Muutokset, joilla poistetaan joitain oikeudellisia ja muita epävarmuustekijöitä, jotka ovat tulleet esiin alkuperäisen asetuksen soveltamisessa.

Ehdotetuilla muutoksilla ei ole vaikutusta keskuksen yleiseen budjettiin, vaikka niiden vuoksi voidaankin joutua tarkistamaan varojen ja henkilöresurssien jakamista eri toimintojen välillä painottamalla enemmän esimerkiksi tiedonkeruuta ja yhteistyötä jäsenvaltioiden ja yhteisön toimielinten kanssa. Tämä käy täysin yksiin ulkopuolisten arvioijien havaintojen ja suositusten kanssa.

Jotta saavutetaan edellä esitettyjen muutosten tavoitteet, komissio ehdottaa useita pieniä mutta merkittäviä muutoksia. Siksi melko monet artikkelit muuttuvat. Tämän vuoksi komissio ehdottaa, että asetus olisi pelkän muuttamisen sijasta laadittava uudelleen, minkä ansiosta asetuksen käyttäjillä olisi konsolidoitu teksti, johon on koottu alkuperäinen asetus, 18 päivänä kesäkuuta 2003 annetulla neuvoston asetuksella jo hyväksytyt muutokset sekä tässä yhteydessä ehdotettavat muutokset. Tekstin esitysmuoto noudattaa näin ollen säädösten uudelleenlaatumistekniikan järjestelmällisestä käytöstä 28. marraskuuta 2001 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen⁹ ohjeita.

3. TOISSIJAISSUUS JA SUHTEELLISUUS

Seurantakeskuksen tavoitteena on tukea yhteisöä ja jäsenvaltioita niiden toteuttaessa toimenpiteitä tai muotoillessa toimintalinjoja, jotka kuuluvat niiden toimivaltaan. Keskuksen tehtävänä on kerätä ja analysoida tietoja ja esittää löydöksensä tavalla, joka parhaiten auttaa EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita saavuttamaan tavoitteensa. Se on neuvoissaan riippumaton, mutta sen tarkoituksena ei ole toimia rasismien ja muukalaisvihan torjunnasta vastaavien toimijoiden sijasta. Toimimalla unionin tasolla keskuksen tarkoituksena on tarjota tietoja ja analyyskejä, jotka mahdollistavat toimintalinjojen vaikuttavuuden arvioinnin jäsenvaltioissa ja jäsenvaltioiden välillä, ja näin tuottaa lisäarvoa politiikan suunnitteluun ja kohdentamiseen.

Täten seurantakeskus noudattaa toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita. Ehdotukset asetuksen muuttamiseksi vahvistavat näitä seikkoja, sillä niissä tuodaan korostetummin esiin tarve työskennellä läheisesti jäsenvaltioiden ja komission kanssa ja ottaa huomioon EU:n tasolla sovitut prioriteetit keskuksen vuosiohjelmien määrittelyssä.

⁸ Neuvoston asetus (EY) N:o XXXX/03 (ei vielä julkaistu EUVL:ssä).

⁹ EYVL C 77, 28.3.2002, s. 1.

4. OIKEUSPERUSTA

Nykyisen asetuksen oikeusperusta on Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 284 ja 308 artikla (ent. 213 ja 235 artikla).

Komissio katsoo, että Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 13 artikla, jossa määrätään valtuuksista toteuttaa tarvittavat toimenpiteet muun muassa rotuun ja etniseen alkuperään perustuvan syrjinnän torjumiseksi, muodostaa oikeusperustan rasismiin ja muukalaisvihan ilmiön merkittävien näkökohtien käsittelylle. Se ei kuitenkaan yksinään anna riittävästi mahdollisuuksia puuttua rasismiin, muukalaisvihan ja niihin liittyvän suvaitsemattomuuden kaikkiin näkökohtiin, eritoten niihin, jotka menevät syrjintää pidemmälle. Siksi komissio katsoo, että keskuksen kattavan toiminnan varmistamiseksi ehdotuksen oikeusperustana olisi käytettävä perustamissopimuksen 308 artiklaa yhdessä perustamissopimuksen 13 artiklan kanssa. Viittaus 13 artiklaan ei vaikuta päätöksentekoprosessiin, koska ehdotusta ei voida pitää 13 artiklan 2 kohdan mukaisena edistämistoimenpiteenä.

Komissio ei alkuperäisessä ehdotuksessaan esittänyt Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 284 artiklaa osaksi oikeusperustaa, mutta neuvosto lisäsi sen neuvotteluiden aikana. 284 artiklassa määrätään, että komissio voi sille uskottujen tehtävien hoitamiseksi, niissä rajoissa ja niillä edellytyksin, jotka neuvosto perustamissopimuksen määräysten mukaisesti vahvistaa, hankkia kaikki tarvittavat tiedot ja toimittaa kaikki tarvittavat tarkastukset. Komissio hyväksyi tämän neuvoston tekemän lisäyksen. Komissio voi näin ollen hyväksyä, että kyseistä artiklaa käytetään myös uudelleenlaaditussa asetuksessa yhdessä 13 ja 308 artiklan kanssa.

5. UUELLEENLAATIMISEHDOTUKSEN MUKAISEN ASETUKSEN ARTIKLOJEN SELITYS

Ehdotuksessa pidetään ennallaan nykyisen asetuksen yleinen rakenne. Seuraavissa kommentteissa esitetään ne artikkelit, joita komissio ehdottaa muutettaviksi. Johdanto-osan kappaleita on muutettu tarvittaessa asetuksen artiklaosaan ehdotettujen muutosten mukaisesti. Johdanto-osan kappaleita on myös tarkistettu niin, että niissä tuodaan tiiviisti esille tärkeimpien säännösten tarkoitus. Siksi johdanto-osasta on poistettu monia alkuperäisessä asetuksessa olleita lausumaluonteisia kappaleita.

2 artikla

Asetuksen 2 artikla on jaettu keskuksen tehtävien (nyt 3 artiklassa) erottamiseksi tavoitteista, millä pyritään selkiyttämään esitystä. Tekstiin ehdotetaan myös pieniä muutoksia, joilla pyritään ilmaisemaan selkeämmin, että

- rasismiin ja muukalaisvihan torjunnasta vastaavien yhteisön ja jäsenvaltioiden laitosten ja viranomaisten tulisi olla keskuksen keräämien tietojen ensisijaisia vastaanottajia ja että
- rasismi ja muukalaisviha olisi tulkittava laajasti ilmiönä, joihin sisältyy niihin liittyvä suvaitsemattomuus. Tällä terminologisella muutoksella tunnustetaan islaminvastaisuuden kaltaisten ilmiöiden aiempaa suurempi merkitys erityisesti vuoden 2001 syyskuun 11. päivän jälkeen sekä Lähi-idän tämänhetkinen poliittinen tilanne. Lisäksi muutoksella otetaan huomioon Euroopan neuvoston (ja varsinkin sen rasismia ja suvaitsemattomuutta käsittelevän komitean) vastuualueet ja edistetään näin synergiavaikutusten syntymistä.

3 artikla

Tähän artiklaan sisältyvät nyt keskuksen tärkeimmät tehtävät. Siinä tehdään selväksi, että tehtävien tarkoituksena on palvella 2 artiklassa määriteltyä tavoitetta ja että keskuksen päätoimintaa on tiedonkeruu. Lisäksi artiklassa muutetaan alkuperäisten luetteloiden järjestystä ja jaotellaan tehtävät kolmeen erilliseen toimintaryhmään:

- tiedonkeruu ja -analysointi (toisen kohdan a–d alakohdat)
- kansalaisyhteiskunnan myötävaikutuksen turvaaminen sen eri muodoissaan (toisen kohdan e alakohta)
- tietojen käyttäminen yhteisön ja jäsenvaltioiden (toisen kohdan f ja g alakohdat) sekä yleisön (toisen kohdan h alakohta) tukemiseen.

Seuraavat muutokset ehdotetaan tehtäviksi:

- Toisen kohdan a alakohta: Ulkopuoliset arvioijat ja jäsenvaltiot toteavat, että tietojen vertailukelpoisuus on edelleenkin tärkein tekijä keskuksen tuottaman lisäarvon kannalta mutta että keskus ei ole toistaiseksi kyennyt tuottamaan aidosti vertailukelpoisia tietoja. Tähän pääseminen edellyttää keskuksen ja jäsenvaltioiden viranomaisten, erityisesti kansallisten tilastotoimistojen tiivistä yhteistyötä. Ehdotettu muutos korostaa sitä, kuinka tärkeää on pyrkiä tietojen vertailukelpoisuuteen ja yhteistyöhön komission ja jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa.
- Toisen kohdan b ja i alakohta: Ehdotetuilla muutoksilla korostetaan Raxen-verkoston merkitystä keskuksen ensisijaisena tiedonkeruuvälineenä ja vakiinnutetaan verkosto jäsenvaltioihin. Muutokset sisältävät myös elementtejä aikaisemmasta 4 artiklasta, josta suurin osa on nyt käynyt tarpeettomaksi ja joka ehdotetaan siksi poistettavaksi.
- Toisen kohdan d alakohta: Tämän alakohdan muutoksilla otetaan huomioon se, että keskus ei voi eikä sen tulisi tehdä kaikkia tutkimuksia itse, vaan sen olisi pikemminkin tehtävä yhteistyötä muiden tahojen ja organisaatioiden kanssa, jotta edistetään yleiseurooppalaisesti merkittävien tutkimusten tekemistä rasmin ja muukalaisvihan alalla. Muutoksilla otetaan huomioon myös se, että keskus on aiemmin hyväksynyt EU:n toimielinten ja muiden tahojen esittämiä tilauksia, jotka ovat sopineet huonosti sen vuosiohjelmaan ja näin vieneet huomiota sen päätavoitteelta. Muutoksessa keskusta vaaditaan hyväksymään tällaiset pyynnöt vain, jos ne käyvät yksiin johtokunnan ja hallintoneuvoston sopiman vuosiohjelman kanssa.
- Toisen kohdan e alakohta: Nykyisessä asetuksessa edellytetään, että seurantakeskus helpottaa ja tukee säännöllisten keskustelutilaisuuksien järjestämistä jäsenvaltioissa. Ulkoiset arvioijat kyseenalaistivat toiminnan lisäarvon ja totesivat, että se vaatii keskukselta huomattavia henkilöresursseja (ja toisinaan varoja), sekä huomauttivat, että tällaisten tapahtumien järjestäminen voisi kuulua paremmin kansallisten viranomaisten kuin yhteisön vastuualueeseen. Arvioijat toteavat, että keskuksen olisi pikemminkin keskityttävä eurooppalaisten keskustelutilaisuuksien järjestämiseen (josta sillä on kokemusta). Jäsenvaltioiden keskuudessa tehty kuuleminen osoitti niiden

kannattavan tätä ajatusta. Siksi ehdotettuun muutokseen on sisällytetty tämä ajatus, mutta keskukselle jätetään liikkumatilaa sen suhteen, kuinka sen olisi edistettävä yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan kanssa unionin tasolla, ja keskuksen henkilöstölle annetaan edelleen mahdollisuus osallistua kansallisiin tapahtumiin.

- Toisen kohdan f alakohta: Muutoksella kodifioidaan neuvoston asetuksella (EY) N:o XXX/03 tehty muutos, jota edelsi päätös siitä, että kaikkien virastojen on jätettävä toimintaraportti joka vuosi samaan päivämäärään (15. kesäkuuta) mennessä. Seurantakeskuksen on myös laadittava unionissa esiintyvää rasismia ja muukalaisvihaa koskeva raportti, jonka tietojen yhdistäminen vie usein paljon aikaa jäsenvaltioissa, ja sen kannalta olisi yksinkertaisinta erottaa nämä kaksi raporttia.
- Toisen kohdan h alakohta: Muutoksella poistetaan alkuperäisen tekstin monitulkintaisuus ("avoimen") ja täsmennetään näin, että lähdeaineistokokoelma voi olla paitsi fyysinen myös virtuaalinen. Muutoksella tunnustetaan myös se, että muita tällaisia lähdeaineistokokoelmia on jo olemassa (muun muassa Euroopan neuvostossa ja muissa kansainvälisissä järjestöissä).

4 artikla

Tähän artiklaan tehtävillä muutoksilla korostetaan tarvetta tuottaa lisäarvoa keskittymällä jäsenvaltioiden sopimiin EU:n prioriteetteihin (esimerkiksi työllisyyden ja yhteiskunnallisen integraation aloilla) sekä välttää päällekkäisyyttä muiden tietolähteiden kanssa ja ottaa huomioon kansallisista lähteistä saatava tieto. 3 kohtaan tehtävillä muutoksilla keskuksen toimikenttä mukautetaan vastaamaan yhteisön muuttunutta toimivaltaa rasismien ja muukalaisvihan alalla. Toimivalta muuttui erityisesti, kun Amsterdamin sopimus ja rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta annettu neuvoston direktiivi 2000/43/EY – joka annettiin EY:n perustamissopimuksen 13 artiklan nojalla – tulivat voimaan ja kun perustamissopimukseen otettiin viisumi-, turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikkaa sekä muuta henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen liittyvää politiikkaa koskeva IV osasto. Siksi a ja b alakohdassa päivitetään aiempi viittaus henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen, jotta uusi laajempi toimivalta maahanmuutto- ja turvapaikka-asioissa voidaan ottaa huomioon; c alakohdassa on pelkästään yksinkertaistettu muotoilua; e ja f alakohdissa otetaan huomioon neuvoston direktiivin 2000/43/EY aineellinen soveltamisala. Kuten oheisessa tiedonannossa todettiin, komissio ja muut sidosryhmät katsovat, että artiklan nykyinen muotoilu antaa keskukselle mahdollisuuden painottaa rotuväkivaltaan ja rotuvihaan kiihottamiseen liittyviä näkökohtia (joiden osalta on jo toteutettu lainsäädäntötoimia Euroopan unionista tehdyn sopimuksen nojalla).

Lopuksi uudessa kohdassa todetaan, että keskus voi tehdä sopimuksia selvitysten ja tutkimusten tekemisestä Raxen-verkoston kanssa tehtävien tiedonkeruusopimusten lisäksi. Lisäksi kohdasta poistetaan nykyisen asetuksen soveltamisessa ilmennyt oikeudellinen epävarmuus, joka koskee keskuksen mahdollisuutta myöntää tukea etenkin kansainvälisille järjestöille yhteisen edun mukaiseen toimintaan.

Aikaisempi 4 artikla

Aikaisempi 4 artikla, jossa jäsenvaltioita pyydetään antamaan tietoja keskukselle niiden alueella olevista asiaan liittyvistä tahoista, jotta keskus voisi perustaa Raxen-verkon, on

käynyt tarpeettomaksi ja on näin ollen poistettu. Vähäisemmät säännökset on tarpeen mukaan otettu 3 artiklaan.

Aikaisempi 5 artikla

Euroopan parlamentin ja neuvoston 18. joulukuuta 2000 antama asetus (EY) N:o 45/2001¹⁰ koskee yksilöiden suojelua yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaata liikkuvuutta. Koska seurantakeskus on yhteisön elin, asetusta (EY) N:o 45/2001/EY sovelletaan seurantakeskuksen hallussa oleviin ja käsittelemiin tietoihin. Siksi aikaisempi 5 artikla ei ole enää tarpeen ja voidaan poistaa. Siihen liittyvää johdanto-osan kappaletta on muutettu vastaavasti.

Uusi 5 artikla

Tämä artikla on 18 päivänä kesäkuuta 2003 annetulla neuvoston asetuksella tehdyn muutoksen kodifiointi.

6 artikla

Ennallaan.

7 artikla

Tähän artiklaan tehtävällä pienellä muutoksella selvennetään mahdollisuuksia tehdä tilanteen edellyttämää yhteistyötä yhteisön neuvottelemien muodollisten sopimusten ulkopuolella.

8 artikla

Tähän artiklaan tehtävät muutokset juontavat juurensa arvioijien löydöksiin ja näkemyksiin, joita komission kuulemat sidosryhmät esittivät tätä ehdotusta valmisteltaessa.

Hallintoneuvoston koko

Arvioijat huomauttivat, että hallintoneuvostossa on jo nyt 18 jäsentä ja laajentumisen myötä jäseniä olisi 28. Arvioijat totesivat, että hallintoneuvoston koon vuoksi päätöksenteko oli jo nyt vaikeaa ja päätöksiin tarvittava kahden kolmasosan enemmistö oli tarpeettoman korkea kynnys monille päätöksille. He totesivat kuitenkin myös, että rasismi ja muukalaisviha ovat niin arkaluontoisia kysymyksiä, että kaikkien jäsenvaltioiden olisi voitava tuntea olevansa edustettuja hallintoneuvostossa.

Komissio yhtyy näihin näkemyksiin. Se toteaaakin, että kaikkien jäsenvaltioiden olisi oltava edustettuina hallintoneuvostossa mutta päätöksentekoa olisi helpotettava pienentämällä päätöksiin vaadittavaa enemmistöä ja siirtämällä mahdollisimman monet päätökset vahvistetulle johtokunnalle (ks. jäljempänä). Näin ollen vaadittava enemmistö muutetaan kahdesta kolmasosasta ehdottomaan enemmistöön hallintoneuvoston kaikista jäsenistä, ja tasatilanteissa ratkaisee puheenjohtajan ääni. Komissio uskoo, että ehdoton enemmistö, pikemminkin kuin yksinkertainen enemmistö (eli läsnäolevien jäsenten enemmistö), riittää suojelemaan vähemmistön etuja hallintoneuvostossa. Keskuksen tärkeimmät päätökset – pitkän aikavälin strateginen linjaus, keskipitkän aikavälin kolmivuotinen työohjelma, rasismin ja muukalaisvihan tilannetta käsittelevä vuosiraportti, keskuksen päätelmät ja

---

¹⁰ EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1.

lausunnot sekä johtajan nimittäminen ja kurinpitovallan käyttäminen häneen nähden (tällä ehdotuksella asetus muutetaan yhteneväksi uudempiin virastoihin sovellettavan ratkaisun kanssa) – olisi kuuluttava hallintoneuvostolle, kun taas lopuista päätöksistä vastaisi vahvistettu johtokunta, jotta päätöksenteko olisi helpompaa.

Komissio ehdottaa lisäksi, että uudenmuotoinen hallintoneuvosto kokoontuisi vähintään kerran vuodessa eikä kaksi kertaa vuodessa, kuten nykyisessä asetuksessa säädetään. Tässä näkyy se, että vahvistettu johtokunta tekee vastaisuudessa enemmän päätöksiä.

Jäsenyys

Arvioijat totesivat, että nykyinen hallintoneuvosto, joka koostuu kaikkien jäsenvaltioiden riippumattomista rasismien ja muukalaisvihan asiantuntijoista, tuotti huomattavaa lisäarvoa keskukselle sen työn sisällön kannalta. He totesivat kuitenkin, että hallintoneuvoston jäsenten nimittämisperusteet (eli heidän on oltava henkilöitä, joilla on asiantuntemusta ihmisoikeusalalla sekä rasististen, muukalaisvastaisten ja antisemitististen ilmiöiden analysoinnissa) ei välttämättä päteväi heitä moniin niistä, erityisesti hallintoon liittyvistä tehtävistä, joita asetuksella annetaan hallintoneuvostolle. Arvioijat totesivat, että parempi ratkaisu olisi, jos hallintoneuvosto koostuisi jäsenvaltioiden hallitusten edustajista, joita tukisi nykyiseen hallintoneuvostoon kuuluvista riippumattomista asiantuntijoista koostuva komitea.

Kuten oheisessa tiedonannossa todetaan, komissio hyväksyy arvioijien analyysin mutta ei päädy samaan johtopäätökseen ongelmaan ehdotetusta ratkaisusta. Suuri enemmistö komission kuulemista sidosryhmistä nykyisestä hallintoneuvostosta joihinkin jäsenvaltioiden hallituksiin uskoi, että hallintoneuvostolla on ensiarvoinen merkitys seurantakeskuksen riippumattomuuden takaamisessa. Samalla monet olivat sitä mieltä, että arvioijien tätä sivuava huomio, jonka mukaan keskuksen yhteyksiä jäsenvaltioiden viranomaisiin olisi parannettava, oli myös oikea. Komissio etsi siksi mahdollisia ratkaisuja, jotka täyttäsivät molemmat ehdot.

Komissio palauttaa mieliin, että rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta annettu neuvoston direktiivi 2000/43/EY on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä 19. heinäkuuta 2003 mennessä. Direktiivin 13 artiklassa¹¹ edellytetään, että jäsenvaltiot nimeävät yhden tai useamman elimen edistämään rotujen yhdenvertaisuutta kyseiseen päivämäärään mennessä. Direktiivissä edellytetään myös, että näiden elinten on kyettävä toimimaan hallituksista riippumattomasti ja tuottamaan raportteja ja suosituksia.

Näiden elinten toiminnasta jäsenvaltioissa vastaavat henkilöt ovat rasismien ja muukalaisvihan asiantuntijoita, ja heillä on tarvittaessa kokemusta julkisin varoin rahoitettujen elinten johtamisesta. Siksi komissio ehdottaakin, että keskus hyödyntäisi näiden henkilöiden taitoja ja kokemusta ja jäsenvaltiot nimittäisivät heidät keskuksen hallintoneuvostoon. Paitsi että näillä

---

¹¹ Neuvoston direktiivin 2000/43/EY 13 artikla kuuluu seuraavasti:

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä elin tai elimiä, joiden tehtävänä on edistää kaikkien ihmisten yhdenvertaista, rotuun tai etniseen alkuperään perustuvasta syrjinnästä vapaata kohtelua. Nämä elimet voivat muodostaa osan virastoista, jotka vastaavat ihmisoikeuksien puolustamisesta tai yksilön oikeuksien turvaamisesta jäsenvaltiossa.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että näiden elinten toimivaltaan kuuluu
  - avustaa itsenäisesti syrjinnän uhriksi joutuneita henkilöitä näiden tekemiä syrjintävalituksia tutkittaessa, sanotun kuitenkin rajoittamatta uhrien ja 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen yhdistysten, järjestöjen ja muiden oikeushenkilöiden oikeuksia,
  - teettää riippumattomia selvityksiä syrjintään liittyvistä kysymyksistä,
  - julkaista riippumattomia raportteja ja antaa suosituksia kaikista syrjintään liittyvistä kysymyksistä.

henkilöillä on tehtävän kannalta sopivia taitoja ja kokemusta, heidän toimintansa riippumattomuus on taattu kansallisella tasolla, ja heillä on tarvittavat yhteydet jäsenvaltioiden hallitukseen voidakseen ottaa huomioon näiden poliittiset prioriteetit ja vaikuttaakseen hallituksen politiikkaan rasismiin ja muukalaisvihan torjunnassa. Lisäksi elimille itselleen koituu eurooppalaiseen verkostoon kuulumisesta huomattavaa etua keskinäisen tuen sekä suoran kokemusten ja hyvien toimintatapojen vaihdon muodossa. Komissio toteaa, että jotkin jäsenvaltiot nimittävät jo nyt rotujen yhdenvertaisuutta edistävien elimiensä johtajia tai johtavia jäseniä keskuksen hallintoneuvostoon.

Komissio kuitenkin tunnustaa jäsenvaltioiden omaksumien ratkaisujen erilaisuuden ja hyväksyy sen, että jäsenvaltioissa voi olla vastaavia elimiä tai organisaatioita niiden lisäksi, jotka jäsenvaltiot ovat virallisesti nimenneet neuvoston direktiivin 2000/43/EY mukaisesti. Siksi se ehdottaa, että jäsenvaltioiden olisi voitava halutessaan nimittää näiden muiden elinten johtajia.

Ehdotuksella on myös vaikutuksia hallintoneuvoston jäsenten toimikauteen. Vaikka nykyisessä järjestelmässä olikin järkevää rajoittaa riippumattomien asiantuntijoiden toimikausi kahteen kolmevuotiskauteen, rajoitus ei enää vastaa tarkoitustaan, kun jäsenet nimitetään kansallisen asemansa perusteella. Siksi komissio ehdottaa, että näin nimitettyjen jäsenten toimikauden ei tulisi olla kiinteä vaan heidän tulisi voida säilyttää paikkansa, kunnes heidän tehtävänsä muuttuu kansallisella tasolla, jolloin kyseisen jäsenvaltion olisi ilmoitettava asiasta komissiolle ja keskuksen johtajalle sekä nimitettävä uusi jäsen.

Lopuksi komissio ehdottaa, että sillä olisi oltava kaksi paikkaa hallintoneuvostossa, jotta se säilyttäisi painoarvonsa laajentuneessa hallintoneuvostossa ja varmistaisi, että sen erilliset vastuualueet rotusyrjinnän sekä rasismiin ja muukalaisvihan rikollisuuteen liittyvien näkökohtien alalla ovat tehokkaasti edustettuina. Se ehdottaa myös, että hallintoneuvoston olisi kyettävä kutsumaan kokouksiinsa tarkkailijoiksi ehdokasmaiden (tällä hetkellä Bulgaria, Romania ja Turkki) nimeämiä henkilöitä. Komissio uskoo, tämä auttaa näitä maita niiden edetessä kohti unionin jäsenyyttä.

9 artikla

Ulkoisten arvioijien havaintojen sekä hallintoneuvostoon ehdotettujen muutosten vuoksi komissio esittää sekä johtokunnan jäsenmäärän että tehtävien lisäämistä. Johtokunnassa olisi oltava enintään 10 henkeä, hallintoneuvoston puheenjohtaja, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja ja kaksi komission edustajaa mukaan luettuina. Näin jäseniä olisi riittävästi erilaisten näkemysten varmistamiseksi, mutta samalla ryhmä pysyisi tarpeeksi pienenä tehokkaan päätöksenteon varmistamiseksi. Päätökset johtokunnassa olisi tehtävä samoin kuin hallintoneuvostossakin, eli ehdottomalla enemmistöllä puheenjohtajan äänen ratkaistessa tasatilanteissa. Komissio ehdottaa, että hallintoneuvosto päättää itse, otetaanko Euroopan neuvoston nimeämä henkilö johtokuntaan, eikä se aio vaatia tätä kaikissa tapauksissa.

Johtokunnan olisi erityisesti vastattava vuotuisen työohjelman määrittämisestä hallintoneuvoston sopiman keskipitkän aikavälin ohjelman puitteissa, johtajan valinnasta, budjettiesityksen ja lopullisen budjetin hyväksymisestä sekä tilinpäätöksen hyväksymisestä. Vastuuvapauden myöntäminen johtajalle budjetista on 18 päivänä kesäkuuta 2003 annetun neuvoston asetuksen myötä siirtynyt Euroopan parlamentille.

Komissio ehdottaa, että asetuksesta poistetaan säännös, jolla Euroopan neuvoston nimittämää jäsentä estetään äänestämästä budjettiesitykseen ja lopulliseen budjettiin sekä tilinpäätöksen hyväksymiseen liittyvissä kysymyksissä. Käytännössä Euroopan neuvoston nimittämällä

jäsenellä on riippumattomana jäsenenä sama asema kuin kaikilla muilla jäsenillä, eikä ole mitään syytä, miksei hän voisi osallistua näihin kysymyksiin. Erottelu on sitä paitsi täysin keinotekoinen, sillä työohjelmaa koskevilla päätöksillä, joihin Euroopan neuvoston jäsen osallistuu, on suora vaikutus budjettikysymyksiin.

10 artikla

Artiklaan tehtävillä muutoksilla selkiytetään johtajan ja johtokunnan ja hallintoneuvoston välisiä suhteita sekä lisätään tehtävä, jolla varmistetaan, että keskuksen toimintaa seurataan ja arvioidaan tehokkaasti, sekä velvollisuus raportoida hallintoneuvostolle arvioinnin tuloksista.

Komissio muistuttaa, että se teki ehdotuksia virastojen johtajien nimittämisessä käytettävien menettelyiden yhdenmukaistamisesta antaessaan ehdotukset virastojen perustamisasetusten mukauttamisesta uuteen varainhoitoasetukseen. Lopulta neuvosto päätti jättää nämä muutokset tekemättä tuossa yhteydessä. Siksi komissio aikoo esittää lähitulevaisuudessa erilliset ehdotukset tämän kysymyksen ratkaisemiseksi.

11 artikla

Ennallaan.

12 ja 13 artikla

Nämä artiklat ovat 18 päivänä kesäkuuta 2003 annetulla neuvoston asetuksella tehdyn muutoksen kodifiointi.

14–16 artikla

artiklat on vain numeroitu uudelleen.

17 artikla

Muutoksella päivitetään raportointimenettelyt: niissä edellytetään, että komissio raportoi keskuksen toiminnasta kolme vuotta asetuksen voimaantulon jälkeen ja joka viides vuosi tämän jälkeen ottaen huomioon 10 artiklan e alakohdan mukaisesti tehdyt arvioinnit.

18 artikla

Tämä uusi artikla on kaikissa uudelleen laadituissa säädöksissä esiintyvä vakioteksti. Sillä kumotaan uudelleen laadittava asetukset (tässä tapauksessa neuvoston asetukset (EY) N:o 1035/97), ja siinä säädetään, että kaikkia viittauksia kumottuun asetukseen on pidettävä viittauksina uudelleen laadittuun asetukseen. Siinä luodaan myös yhteys liitteen vastaavuustaulukkaan.

19 artikla

Nyt kun keskuksen toimipaikasta on sovittu, nykyinen artikla asetuksen voimaantulosta ei ole enää tarpeen. Siksi artiklassa säädetään, että asetukset tulevat voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

↓ 1035/97 (mukautettu)
⇒ uusi

2003/0185 (CNS)

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS

Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskuksen perustamisesta seurantakeskuksesta (uudelleen laadittu toisinto)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 13 artiklan 1 kohdan, ~~213~~ 284 artiklan ja ~~235~~ 308 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen¹²,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon¹³,

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹⁴,

ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon,

sekä katsoo, että

↓ uusi

(1) Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskuksen perustamisesta 2 päivänä kesäkuuta 1997 annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 1035/97¹⁵ on muutettu useita kertoja¹⁶. Koska lisämuutoksia on tehtävä, kyseinen direktiivi olisi selvyiden vuoksi laadittava uudelleen.

(2) Komissio on laatinut Euroopan rasismien ja muukalaisvihan keskuksen toimintaa koskevan kertomuksen, ja siinä otetaan huomioon ulkoisen arvioinnin päätelmät¹⁷,

---

¹² EUVL C [...].

¹³ EUVL C [...].

¹⁴ EUVL C [...].

¹⁵ EYVL L 151, 10.6.1997, s. 1.

¹⁶ [KOM(2002) 406 lopullinen].

¹⁷ Katso http://europa.eu.int/comm/employment_social/fundamental_rights/pdf/origin/Monitoring_Centre_eval2002_en.pdf.

joissa korostetaan tarvetta tehdä neuvoston asetukseen (EY) N:o 1035/97 tiettyjä muutoksia.

↓ 1035/97 (mukautettu)

- ~~(1) yhteisön on laatiessaan ja soveltaessaan politiikkojaan sekä säädöksiä antaessaan kunnioitettava perusoikeuksia; erityisesti ihmisoikeuksien noudattaminen on yhteisön säädösten laillisuuden edellytys~~

↓ 1035/97 johdanto-osan 2 kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (3) Rasismia, muukalaisvihaa ☒, ☒ ja antisemitismia ⇒ ja niihin liittyvää suvaitsemattomuutta, kuten islamia kohtaan tunnettua pelkoa ja muita uskonnollisen suvaitsemattomuuden muotoja ⇐ koskevan puolueettoman, luotettavan ja vertailukelpoisen tiedon kerääminen ja arviointi on tarpeellista yhteisön tasolla, jotta näistä ilmiöistä saataisiin koottua yhteisöä varten perusteelliset tiedot, joiden perusteella se voi täyttää velvollisuutensa kunnioittaa perusoikeuksia, ja jotta yhteisö voisi ottaa ne huomioon laatiessaan ja soveltaessaan mitä tahansa politiikkoja ja säädöksiä, joita se hyväksyy toimivaltaansa kuuluvilla aloilla.

↓ 1035/97 (mukautettu)

- ~~(3) yhteisön toimielimet ja jäsenvaltiot ovat useassa yhteydessä korostaneet, kuinka tärkeää on ihmisoikeuksien kunnioittaminen~~
- ~~(4) Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio tähdensivät 5 päivänä huhtikuuta 1977 antamassaan yhteisessä julistuksessa¹⁸ "suurta merkitystä, jonka ne antavat perusoikeuksien turvaamiselle", ja ilmoittivat, että "ne toimivaltaansa käyttäessään ja Euroopan yhteisöjen päämääriin pyrkiessään kunnioittavat ja tulevat edelleenkin kunnioittamaan näitä oikeuksia",~~
- ~~(5) Euroopan parlamentti, neuvosto, neuvostossa kokoontuneet jäsenvaltioiden edustajat ja komissio antoivat 11 päivänä kesäkuuta 1986 rotusyrjinnän ja muukalaisvihan vastaisen yhteisen julistuksen¹⁹, jossa tähdennettiin "riittävän ja puolueettoman tiedon sekä kaikille kansalaisille annettavan rasismiin ja muukalaisvihan vaaroja koskevan valistustyön merkitystä sekä tarvetta alati tarkkailla, että kaikki syrjinnän muodot ehkäistään tai tukahdutetaan",~~
- ~~(6) neuvosto ja neuvostossa kokoontuneet jäsenvaltioiden hallitusten edustajat antoivat 29 päivänä toukokuuta 1990 päätöslauselman rasismiin ja muukalaisvihan torjunnasta²⁰.~~

~~18 EYVL C 103, 27.4.1977, s. 1.~~

~~19 EYVL C 158, 25.6.1986, s. 1.~~

~~20 EYVL C 157, 27.6.1990, s. 1.~~

~~(7) neuvosto ja neuvostossa kokoontuneet jäsenvaltioiden hallitusten edustajat antoivat 5 päivänä lokakuuta 1995 päätöslauselman rasismiin ja muukalaisvihan torjunnasta työllisyyden ja sosiaaliasioiden alalla²¹ ja 23 päivänä lokakuuta 1995 päätöslauselman koulutusjärjestelmien vastauksesta rasismiin ja muukalaisvihan aiheuttamiin ongelmiin²².~~

↓ 1035/97 johdanto-osan 8 kappale
⇒ uusi

(4) Neuvosto hyväksyi 15 päivänä heinäkuuta 1996 Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella yhteisen toiminnan rasismiin ja muukalaisvihan vastaisesta toiminnasta²³. ⇒ Amsterdamin sopimuksella vahvistettiin unionin kykyä edistää poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä rasismiin ja muukalaisvihan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi. ⇐

↓ 1035/97 (mukautettu)

~~(9) neuvosto ja neuvostossa kokoontuneet jäsenvaltioiden hallitusten edustajat antoivat 23 päivänä heinäkuuta 1996 päätöslauselman Euroopan rasismiin vastaisesta vuodesta (1997)²⁴.~~

↓ 1035/97 johdanto-osan 10 kappale

(5) Korfulla 24 ja 25 päivänä kesäkuuta 1994 kokoontunut Eurooppa-neuvosto päätti tehostaa pyrkimyksiä määrittellä Euroopan unionin tasolla kokonaisstrategia, jolla pyrittäisiin torjumaan rasismista ja muukalaisvihasta johtuvaa väkivaltaa; tässä tarkoituksessa se perusti neuvoo-antavan komitean, jonka tehtävänä on antaa suosituksia rasismiin ja muukalaisvihan torjumiseksi.

↓ 1035/97 johdanto-osan 11 kappale

(6) Cannesissa 26 ja 27 päivänä kesäkuuta 1995 kokoontunut Eurooppa-neuvosto pyysi neuvoo-antavaa komiteaa jatkamaan toimintaansa ja tutkimaan läheisessä yhteistyössä Euroopan neuvoston kanssa mahdollisuutta perustaa Euroopan rasismiin ja muukalaisvihan seurantakeskus.

---

²¹ ~~EYVL C 296, 10.11.1995, s. 13.~~

²² ~~EYVL C 312, 23.11.1995, s. 1.~~

²³ EYVL L 185, 24.7.1996, s. 5.

²⁴ ~~EYVL C 237, 15.8.1996, s. 1.~~

↓ 1035/97 johdanto-osan 12
kappale

- (7) Tämän seurantakeskuksen toteutettavuutta koskevan tutkimuksen päätelmät esitettiin Firenzessä 21 ja 22 päivänä kesäkuuta 1996 kokoontuneelle Eurooppa-neuvostolle.

↓ 1035/97 johdanto-osan 13
kappale

- (8) Firenzessä kokoontunut Eurooppa-neuvosto vahvisti uudelleen unionin päättäväisyyden taistella hyvin määrätietoisesti rasismia ja muukalaisvihaa vastaan ja hyväksyi Euroopan seurantakeskuksen perustamisen periaatteet.

↓ 1035/97 johdanto-osan 14
kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (9) Rasismia, muukalaisvihaa, antisemitismia ja niihin liittyvää suvaitsemattomuutta koskevan tiedon keräämiseen ja arviointiin liittyvien tehtävien suorittamiseksi niin hyvin ja niin itsenäisesti kuin mahdollista sekä läheisten yhteyksien ylläpitämiseksi Euroopan neuvoston kanssa on tarpeellista perustaa yhteisön tasolla itsenäinen elin, Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskus, 'seurantakeskus', joka on erillinen oikeushenkilö.

↓ 1035/97 johdanto-osan 15
kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (10) Rasismi, muukalaisviha, antisemitismi ja niihin liittyvä suvaitsemattomuus käsittävät useita monimutkaisia, läheisesti toisiinsa liittyviä ja vaikeasti erotettavissa olevia osatekijöitä, minkä vuoksi seurantakeskukselle on annettava yleinen tehtävä kerätä ja arvioida tietoja useilta yhteisön toiminta-aloilta; keskuksen toiminta keskittyy aloihin, joilla kyseisiä ongelmia koskeva perusteellinen tieto on erityisen tarpeen yhteisön toiminnan kannalta.

↓ uusi

- (11) Yhteisön on myös edistettävä vapauten, turvallisuuden ja oikeuteen perustuvan alueen asteittaista luomista.

- (12) Neuvosto on antanut rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta direktiivin (EY) 2000/43, jossa jäsenvaltioita vaaditaan estämään rotuun tai etniseen alkuperään perustuva syrjintä työhön ja

ammattiin, koulutukseen, sosiaaliseen suojeluun, sosiaalietuuksiin sekä tavaroiden ja palvelujen saatavuuteen ja tarjontaan liittyvissä kysymyksissä.

↓ 1035/97 johdanto-osan 16 kappale

- (13) Rasismi ja muukalaisviha ovat ilmiöitä, joita esiintyy yhteisössä kaikilla tasoilla, eli paikallisella, alueellisella, kansallisella ja yhteisön tasolla, ja näin ollen yhteisön tasolla kerätyt ja arvioidut tiedot voivat olla hyödyksi myös jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille niiden suunnitellessa ja toteuttaessa toimivaltaansa kuuluvia toimenpiteitä paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla.
-

↓ 1035/97 johdanto-osan 17 kappale

- (14) Sen vuoksi seurantakeskus antaa työnsä tulokset sekä yhteisön että jäsenvaltioiden käytettäväksi.
-

↓ 1035/97 johdanto-osan 18 kappale

- (15) Jäsenvaltioissa on useita merkittäviä järjestöjä, jotka tutkivat rasismia ja muukalaisvihaa.
-

↓ 1035/97 johdanto-osan 19 kappale

- (16) Tutkimuksen koordinointi ja järjestöjen välisen verkoston luominen lisäävät tällaisen työn merkitystä ja tehokkuutta.
-

↕ uusi

- (17) Seurantakeskuksen hallintoneuvoston olisi koostuttava riippumattomista henkilöistä, joilla on tarvittava rasismien torjuntaan liittyvä asiantuntemus ja kokemusta asianomaisten julkisten elinten johtamisesta; päätöksenteon tehostamiseksi tietyt vastuualueet olisi annettava vahvistetun johtokunnan hoidettaviksi.

↓ 1035/97 johdanto-osan 20
kappale
⇒ uusi

- (18) Seurantakeskukselle osoitetut tehtävät edellyttävät yhteistyön tehostamiseksi ja päällekkäisen tai ylimääräisen työn välttämiseksi läheisiä yhteyksiä Euroopan neuvostoon, jolla on huomattava kokemus tällä alalla, sekä yhteistyötä jäsenvaltioissa toimivien muiden järjestöjen ja kansainvälisten järjestöjen kanssa, joiden toimivaltaan rasismiin ja muukalaisvihaan liittyvät ilmiöt kuuluvat. ⇒ Hallintoneuvoston olisi voitava lisäksi kutsua kokouksiinsa ehdokasmaiden tarkkailijoita. ⇐

↓ 1035/97 johdanto-osan 21
kappale

- (19) Seurantakeskus voi itse päättää näihin järjestöihin liittyvän yhteistyön hallinnollisista järjestelyistä; yhteisön tehtävänä taas on tehdä seurantakeskuksen puolesta sopimus Euroopan neuvoston kanssa tiiviin yhteistyön luomiseksi Euroopan neuvoston ja seurantakeskuksen välille; tämä koskee myös sellaisten sopimusten tekemistä muiden kansainvälisten järjestöjen ja kolmansien maiden kanssa, jotka voivat osoittaa tarpeelliseksi seurantakeskuksen tehtävien toteuttamiseksi.

↓ 1035/97 johdanto-osan 22
kappale (mukautettu)

~~seurantakeskuksen käsittelemien ja vaihtamien henkilötietojen suoja on taattava yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY (11) mukaisesti~~

↓ uusi

- (20) Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 18 päivänä joulukuuta 2000 asetuksen (EY) N:o 45/2001²⁵ yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta. Kyseistä asetusta sovelletaan suoraan seurantakeskukseen, minkä vuoksi aiemmista henkilötietojen käsittelyä koskevista säännöksistä tulee tarpeettomia.

↓ 1035/97 johdanto-osan 23
kappale

- (21) Seurantakeskuksen on oltava mahdollisimman riippumaton suorittaessaan tehtäviään.

---

²⁵ EYVL L 8, 12.1.2001, s.1.

↓ uusi

(22) Jotta seurantakeskuksella olisi mahdollisimman tehokas vaikutus unionin ja jäsenvaltioiden politiikan aloihin ja toimintatapoihin, seurantakeskuksen olisi työohjelmassaan otettava huomioon yhteisön ensisijaiset toimintakohteet vaarantamatta kuitenkaan omaa riippumattomuuttaan.

(23) Jäsenvaltioiden asianomaisten viranomaisten yhteistyö on olennaisen tärkeää sellaisten vertailukelpoisten tietojen keräämiseksi, joiden lisäarvo on mahdollisimman suuri.

↓ 1035/97 (mukautettu)

(24) Euroopan yhteisöjen tuomioistuimella on oltava toimivalta käsitellä ja ratkaista välityslausekkeen nojalla riidat, jotka koskevat seurantakeskuksen sopimussuhteeseen perustuvaa sekä sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta; yhteisöjen tuomioistuimella on myös oltava toimivalta ratkaista seurantakeskusta vastaan nostetut kanteet perustamissopimuksen ~~173~~ 230 artiklan mukaisesti.

↓ 1035/97 (mukautettu)

⇒ uusi

(25) Tätä asetusta ~~voidaan~~ pitäisi tarvittaessa tarkistaa kolmen vuoden kuluttua ~~mukauttaa~~ ja sen jälkeen joka viides vuosi päätöksen tekemiseksi seurantakeskuksen tehtävien mahdollisesta muuttamisesta tai laajentamisesta erityisesti yhteisön toimivallan muutosten johdosta.

↓ 1035/97 (mukautettu)

~~(26) perustamissopimuksen 213 artiklaan perustuva oikeus kerätä ja arvioida tietoa usealta yhteisön toiminta-alueelta ei koske kyseisen tiedon keräämistä erikoistuneen ja riippumattoman elimen välityksellä, joka on erillinen oikeushenkilö; sen vuoksi myös 235 artiklaa on käytettävä oikeudellisena perusteena tällaisen elimen perustamiselle ja tietojen välittämislle yhteisön toimielimille ja elimille sekä jäsenvaltioille~~

↓ uusi

(26) Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 13 artiklan 1 kohdassa neuvosto valtuutetaan ryhtymään tarpeellisiin toimiin muun muassa rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen perustuvan syrjinnän torjumiseksi. Rasismi ja muukalaisviha ovat ilmiöinä kuitenkin laajempia kuin pelkästään rotuun tai etniseen alkuperään perustuva syrjintä, minkä vuoksi on tarpeen tukeutua myös perustamissopimuksen 308 artiklaan, jotta voidaan taata seurantakeskuksen kokonaisvaltainen lähestymistapa. Kyseisissä artikloissa samoin kuin perustamissopimuksen 284 artiklassa määrätään oikeudesta kerätä ja arvioida rasismia

ja muukalaisvihaa koskevaa tietoa sellaisen erikoistuneen ja riippumattoman elimen avulla, joka on erillinen oikeushenkilö.

↓ uusi

(27) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon etenkin Euroopan ihmisoikeussopimuksessa ja erityisesti sen 10, 11 ja 14 artiklassa tunnustetut periaatteet sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ja erityisesti sen II ja III luvussa tunnustetut periaatteet.

↓ 1035/97

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Perustetaan Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskus, jäljempänä 'seurantakeskus'.

2 artikla

↓ 1035/97 (mukautettu)

⇒ uusi

Tavoite ja tehtävät

~~1~~ Seurantakeskuksen päätavoitteena on toimittaa yhteisön ja sen jäsenvaltioiden ~~⇒~~ asianomaisille hallintoelimille ja viranomaisille yhteisölle ja sen jäsenvaltioille erityisesti ~~3~~ 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuilta aloilta puolueettomia, luotettavia ja vertailukelpoisia tietoja Euroopan tasolla rasismiin, muukalaisvihaan , ja antisemitismiin ja niihin liittyvään suvaitsemattomuuteen liittyvistä ilmiöistä, jotta se voisi auttaa yhteisöä ja sen jäsenvaltioita niiden toteuttaessa toimenpiteitä tai määritellessä toimintaa toimivaltaansa kuuluvilla aloilla. Seurantakeskus edistää näin ollen unionin kehitystä vapauten, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvana alueena.

3 artikla

Tehtävät

~~2~~ 1.   Edellä 2 artiklassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ~~S~~ seurantakeskus ~~tutkii~~ kerää tietoa rasismiin, muukalaisvihaan , ja antisemitismiin ja niihin liittyvään suvaitsemattomuuteen liittyvien ilmiöiden ja ilmentymien ~~laajuutta ja kehitystä~~ laajuudesta ja kehityksestä , arvioi niiden syitä,

seurauksia ja vaikutuksia ja tarkastelee esimerkkejä hyvistä menettelytavoista niiden korjaamiseksi.

Tässä tarkoituksessa ja tehtäviensä hoitamiseksi seurantakeskus:

(a) ⇒ yhteistyössä komission ja jäsenvaltioiden kanssa kehittää menetelmiä tietojen vertailukelpoisuuden, puolueettomuuden ja luotettavuuden parantamiseksi yhteisön tasolla .

(b) perustaa ja koordinoi Euroopan rasismia ja muukalaisvihaa koskevan tietoverkon (Raxen) .

~~(a) (c) kerää, tallentaa ja arvioi tutkimuslaitoksilta, jäsenvaltioilta sekä yhteisön toimielimiltä, erityisesti 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilta kansainvälisiltä järjestöiltä ja valtioista riippumattomilta järjestöiltä saatavia tietoja; tieteellisen tutkimuksen tuloksena saadut tiedot mukaan lukien~~

~~(b) käynnistää tietojen toimittajien välisen yhteistyön ja kehittää menettelytavan niillä olevien tietokantojen yhteiskäyttöä varten voidakseen tarvittaessa Euroopan parlamentin, neuvoston tai komission pyynnöstä edistää näiden tietojen laajaa levitystä~~

~~(e) (d) tekee ⇒, avustaa tai edistää ⇐ tarvittaessa muun muassa ⇒ vuosittaiseen työohjelmaansa soveltuvia ⇐ tieteellisiä tutkimuksia ja selvityksiä sekä alustavia ja toteutettavuustutkimuksia Euroopan parlamentin, neuvoston tai komission pyynnöstä. Päällekkäisyyksien välttämiseksi ja voimavarojen parhaan mahdollisen käytön takaamiseksi keskus ottaa työssään huomioon erityisesti niiden keskusten ja järjestöjen jo olemassa olevat tutkimukset ja toiminnan (konferenssit, seminaarit, meneillään oleva tutkimus, julkaisut), joiden kanssa se on yhteydessä Euroopan rasismia ja muukalaisvihaa koskevassa tietoverkossa (Raxen). Se järjestää myös asiantuntijakokouksia ja perustaa tarpeen mukaan tilapäisiä työryhmiä;~~

~~(d) perustaa yleisölle avoimen lähdeaineistokokoelman, edistää tiedotustoimintaa ja tieteellistä tutkimusta~~

~~(e) laatii päätelmiä ja lausuntoja yhteisölle ja jäsenvaltioille,~~

(e) ⇒ tekee yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan kanssa, mukaan luettuina valtioista riippumattomat järjestöt, ⇐ työmarkkinaosapuolet, tutkimuskeskukset, toimivaltaisten viranomaisten edustajat sekä muut henkilöt tai elimet, jotka ovat mukana käsittelemässä rasismia ja muukalaisvihaa, ⇒ erityisesti edistämällä vuoropuhelua yhteisön tasolla ja osallistumalla tarvittaessa kansallisella tasolla käytävään keskusteluun ⇐;

~~(f) kehittää menetelmiä tietojen vertailukelpoisuuden, puolueettomuuden ja luotettavuuden parantamiseksi yhteisön tasolla laatimalla indikaattoreita ja kriteerejä, joilla parannetaan tietojen yhdenmukaisuutta,~~

↓ Asetus XX/03 annettu 18 päivänä kesäkuuta 2003, 1 art. 1 kohta (mukautettu)

- ~~(e)~~ ☒ (f) ☒ julkaisee vuosittain kertomuksen yhteisön rasismia ja muukalaisvihaa koskevasta tilanteesta tuoden esiin esimerkkejä hyvistä menettelytavoista, sekä seurantakeskuksen omasta toiminnasta;

↓ 1035/97 (mukautettu)
⇒ uusi

- ☒ (g) laatii päätelmiä ja lausuntoja yhteisölle ja jäsenvaltioille; ☒

~~(h) perustaa ja koordinoi Euroopan rasismia ja muukalaisvihaa koskevan tietoverkon (Raxen), joka muodostuu seurantakeskuksen omasta keskusyksiköstä, joka toimii yhteistyössä kansallisten yliopistollisten tutkimuskeskusten, valtioista riippumattomien järjestöjen ja 7 artiklassa tarkoitettujen jäsenvaltioissa toimivien tai kansainvälisten järjestöjen perustamien erityiskeskusten kanssa~~

- ☒ (h) perustaa yleisölle avoimen lähdeaineistokokoelman, ☒ ⇒ jonka avulla edistetään yhteistyötä ja vältetään aineiston päällekkäisyyttä muiden tietolähteiden kanssa ⇐;

~~(i) helpottaa ja edistää sellaisten säännöllisten keskustelutilaisuuksien tai muiden jo jäsenvaltioissa toimivien pysyvien neuvoa-antavien elinten kokousten säännöllistä järjestämistä, joihin osallistuvat työmarkkinaosapuolet, tutkimuskeskukset, toimivaltaisten viranomaisten edustajat sekä muut henkilöt tai elimet, jotka ovat mukana käsittelemässä rasismia ja muukalaisvihaa. Seurantakeskus ottaa huomioon kansallisten keskustelutilaisuuksien tai muiden pysyvien neuvoa-antavien elinten saavuttamat tulokset rasismia ja muukalaisvihaa yhteisössä koskevassa vuosikertomuksessaan.~~

↓ uusi

2. Edellä b kohdassa tarkoitettu tietoverkko on seurantakeskuksen ensisijainen tietolähde. Se on suunniteltava siten, että varmistetaan puolueettoman, luotettavan ja vertailukelpoisen tiedon saanti, joka perustuu jäsenvaltioiden eri organisaatioiden asiantuntemukseen ja jossa otetaan huomioon tarve saada kansalliset viranomaiset osallistumaan tiedonkeruuseen.

↓ 1035/97 3 art. (mukautettu)

4 artikla

Toimintatavat ja toiminta-alat

1. Seurantakeskus hoitaa tehtävänsä yhteisöjen yhteisön toimivaltuuksien puitteissa vuosiohjelmassaan asetettujen tavoitteiden mukaisesti ja ottaa asianmukaisesti huomioon käytettävissä olevat talousarviomäärärahat.

↓ 1035/97 (mukautettu)

⇒ uusi

2. Työn päällekkäisyyden välttämiseksi ja resurssien mahdollisimman tehokkaan käytön varmistamiseksi seurantakeskus ottaa toimissaan huomioon kaikista lähteistä saatavan, olemassa olevan tiedon ja erityisesti sen toiminnan, jota jo harjoitetaan yhteisön toimielimissä, muissa kansallisissa ja kansainvälisissä laitoksissa ja järjestöissä, erityisesti Euroopan neuvostossa, sekä varmistaa Euroopan neuvoston kanssa tehtävällä tiiviillä yhteistyöllä, että toiminta olisi entistä tehokkaampaa. Toiminnassaan se ottaa erityisesti huomioon yhteisön ensisijaiset toimintakohteet.

3. Kerättävät ja käsiteltävät tiedot sekä suoritettavat tai kannustettavat tieteelliset tutkimukset ja selvitykset koskevat rasmin ja muukalaisvihan esiintymisen laajuutta, kehitystä, syitä ja seurauksia erityisesti seuraavilla aloilla:

↓ 1035/97 (mukautettu)

⇒ uusi

(a) henkilöiden vapaa maahantulo, asuminen ja liikkuvuus yhteisössä

↓ uusi

(b) maahanmuutto ja turvapaikka

↓ 1035/97 (mukautettu)

⇒ uusi

(~~b~~ c) tiedotus- tiedotus, ~~televisiolähetykset sekä muut joukkotiedotus-~~ ja viestintävälineet;

(~~e~~ d) koulutus, ammattikoulutus ja nuorisot;

(~~d~~ e) sosiaalipolitiikka ja ~~työllisyys,~~ mukaan luettuna työllisyys,   ⇒ sosiaaliturva ja terveydenhuolto

(~~e~~ f) ~~tavaroiden vapaa liikkuvuus~~ ⇒ tavaroiden ja palvelujen saatavuus ja tarjonta

(~~f~~ g) kulttuuri.

↓ uusi

4. Seurantakeskus voi tehdä muiden järjestöjen kanssa alihankintasopimuksia tehtävistä, jotka se päättää antaa niiden hoidettaviksi. Seurantakeskus voi myös myöntää avustuksia asianmukaisen yhteistyön ja yhteisten hankkeiden edistämiseksi etenkin 7 artiklassa tarkoitetuille kansainvälisille järjestöille.

↓ 1035/97 (mukautettu)

~~4-artikla~~

~~Euroopan rasismia ja muukalaisvihaa koskeva tietoverkko (Raxen)~~

~~1. Edellä 2 artiklan 2 kohdan h alakohdassa tarkoitettua tietoverkkoa varten otettavaksi käyttöön mahdollisimman nopeasti ja tehokkaasti jäsenvaltioiden on toimitettava seurantakeskukselle luettelo niiden tiedossa olevista, mainitussa artiklassa tarkoitetuista keskuksista ja järjestöistä.~~

~~2. Ottaen huomioon 1 kohdassa mainitun luettelon seurantakeskuksen hallintoneuvosto pyytää rasismiin ja muukalaisvihaan liittyvillä aloilla toimivia toimivaltaisia järjestöjä tai järjestöjä, joiden perustavoitteena on arvioida kyseisiä ongelmia, liittymään tietoverkkoon.~~

~~3. Seurantakeskus voi tehdä 2 kohdassa tarkoitettujen järjestöjen kanssa sopimuksia erityisesti alihankinnoista sellaisten tehtävien suorittamiseksi, joita se mahdollisesti haluaa niille antaa.~~

~~Seurantakeskus voi lisäksi tehdä erityisiä tehtäviä koskevia tilapäisiä sopimuksia Raxeniin kuulumattomien elinten kanssa.~~

~~Tällaisten tehtävien antamisesta on oltava maininta seurantakeskuksen vuosiohjelmassa.~~

~~5-artikla~~

~~Henkilötietojen suojaaminen ja luottamuksellisuus~~

~~1. Seurantakeskus saa kerätä henkilötietoja ainoastaan tämän asetuksen mukaisten tehtäviensä suorittamista varten. Käsitellessään ja vaihtaessaan henkilötietoja tämän asetuksen nojalla seurantakeskuksen on noudatettava direktiivin 95/46/EY säännöksiä. Tätä varten annetaan näiden säännösten soveltamissäännöt, jotka koskevat erityisesti asianomaisten henkilöiden oikeuksia, tietojen käsittelyn luottamuksellisuutta ja suojaamista, asianmukaisia suojatoimia, joilla saatetaan henkilötiedot tunnistamattomiksi ennen niiden ilmaisemista, sekä tietojen käsittelyn sisäistä valvontaa.~~

~~2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja soveltamissäännöksiä julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä. Seurantakeskus ei saa käsitellä henkilötietoja ennen kuin kyseiset säännöt ovat tulleet voimaan eikä ennen kuin direktiivin 95/46/EY 28 artiklassa tarkoitettu valvontaviranomainen on perustettu ja toimintavalmis.~~

~~Ennen tällaisen yhteisön toimielimiä ja elimiä varten perustetun viranomaisen tai viranomaisten nimittämistä perustamissopimuksen 138 e artiklassa määrätty oikeusasiamies valvoo seurantakeskuksen toimia tietosuojasäännösten osalta perustamissopimuksessa hänelle määrättyjen tehtävien yhteydessä.~~

~~3. Jos jäsenvaltiot ennen direktiivin 95/46/EY täytäntöönpanoa välittävät tai vastaanottavat henkilötietoja tämän asetuksen säännösten mukaisesti, ne soveltavat kyseisten tietojen käsittelyssä tietosuojaan koskevaa kansallista lainsäädäntöään.~~

~~Ennen edellä mainittua päivämäärää jäsenvaltiot, jotka ovat välittäneet tietoa seurantakeskukselle, voivat vastustaa kyseisen tiedon välittämistä toiselle jäsenvaltiolle tai asettaa kyseiselle välittämiselle ehtoja, ellei vastaanottaja välitetyn tiedon käsittelyssä takaa direktiivissä 95/46/EY säädettyä tietosuojan tasoa vastaavaa tasoa.~~

~~Yhteisö tai jäsenvaltiot eivät missään tapauksessa saa tallentaa ja myöhemmin käyttää seurantakeskuksen keräämiä ja niille toimittamia tietoja tavalla, joka on yhteensopimaton sen tarkoituksen kanssa, johon seurantakeskus on tiedot kerännyt.~~

~~4. Jäsenvaltiot ja seurantakeskuksen kanssa yhteistyötä tekevät kansalliset elimet eivät ole velvollisia toimittamaan kansallisessa lainsäädännössään luottamuksellisiksi luokiteltuja tietoja.~~

↓ XX/03 1 art. 2 kohta
(mukautettu)

5 artikla

⊗ Oikeus tutustua asiakirjoihin ⊗

↓ XX/03 1 art. 2 kohta

1. Seurantakeskuksen hallussa oleviin asiakirjoihin sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1049/2001.

2. Hallintoneuvosto vahvistaa asetuksen (EY) N:o 1049/2001 soveltamista koskevat yksityiskohtaiset käytännön säännöt kuuden kuukauden kuluessa Euroopan rasismin ja muukalaisvihan seurantakeskuksen perustamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 1035/97 muuttamisesta 18.6.2003 annetun asetuksen (EY) N:o XX/2003 voimaantulosta.

3. Päätöksistä, jotka seurantakeskus on tehnyt asetuksen (EY) N:o 1049/2001 8 artiklan soveltamiseksi, voidaan tehdä kantelu Euroopan oikeusasiamiehelle perustamissopimuksen 195 artiklassa määrättyjen edellytysten mukaisesti tai nostaa kanne Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa perustamissopimuksen 230 artiklassa määrättyjen edellytysten mukaisesti.

↓ 1035/97

6 artikla

Oikeushenkilöys ja oikeuskelpoisuus

Seurantakeskus on oikeushenkilö. Sillä on kaikissa jäsenvaltioissa laajin kansallisen lainsäädännön mukaan oikeushenkilöillä oleva oikeuskelpoisuus. Erityisesti se voi hankkia ja luovuttaa kiinteää ja irtainta omaisuutta sekä olla asianosaisena oikeudenkäynneissä.

7 artikla

Yhteistyö kansallisten ja kansainvälisten järjestöjen kanssa

1. Tehtäviensä suorittamisen edistämiseksi seurantakeskuksen on toimittava yhteistyössä jäsenvaltioissa toimivien järjestöjen tai kansainvälisten valtioista riippuvaisten tai valtioista riippumattomien järjestöjen kanssa, jotka ovat toimivaltaisia rasismia ja muukalaisvihaa koskevien asioiden alalla.

↓ 1035/97 (mukautettu)
⇒ uusi

2. ~~Hallintoneuvoston~~ ⇒ Johtokunnan ⇐ on hyväksyttävä 1 kohdassa tarkoitettua hallinnollista yhteistyötä koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

3. Seurantakeskus sovittaa toimintansa yhteen Euroopan neuvoston toiminnan kanssa erityisesti ~~8 artiklan 3 kohdan~~ ⇔ 9 artiklan 2 kohdan ⇔ a alakohdan mukaisen toimintaohjelmansa osalta. Tätä varten yhteisö tekee perussopimuksen ~~228~~ ⇔ 300 ⇔ artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti seurantakeskuksen puolesta sopimuksen Euroopan neuvoston kanssa näiden välisestä tiiviistä yhteistyöstä. Tähän sopimukseen sisältyy se, että Euroopan neuvosto nimeää henkilön seurantakeskuksen hallintoneuvostoon.

↓ 1035/97
⇒ uusi

Mikäli seurantakeskuksen tehokas tehtäviensä suorittaminen edellyttää sopimuksia kansainvälisten järjestöjen tai kolmansien maiden kanssa, yhteisö tekee kyseiset sopimukset seurantakeskuksen puolesta edellä mainittua menettelyä noudattaen. ⇒ Tämä säännös ei estä hankekohtaista yhteistyötä kyseisten järjestöjen tai kolmansien maiden kanssa. ⇐

8 artikla

Hallintoneuvosto

↓ 1035/97 (mukautettu)
⇒ uusi

1. Hallintoneuvosto muodostuu ~~yhdessä kunkin jäsenvaltion nimeämästä riippumattomasta henkilöstä~~ ⇔ henkilöistä, joilla on soveltuvaa kokemusta rasismista, muukalaisvihan ja antisemitismin ⇔ ⇒ ja niihin liittyvän suvaitsemattomuuden selvittelyn alalta sekä julkisen sektorin organisaatioiden johtamisesta; hallintoneuvosto koostuu ⇐ :

- (a) yhdestä kunkin jäsenvaltion nimeämästä riippumattomasta henkilöstä,
- (b) yhdestä Euroopan parlamentin nimeämästä riippumattomasta henkilöstä,
- (c) yhdestä Euroopan neuvoston 7 artiklan 3 kohdan nojalla nimeämästä riippumattomasta henkilöstä sekä
- (d) ⇒ kahdesta komission edustajasta. ~~Hallintoneuvoston jäsenillä on oltava soveltuvaa kokemusta ihmisoikeuksien sekä rasismiin, muukalaisvihaan ja antisemitismiin liittyvien ilmiöiden selvittelyn alalta.~~

↓ uusi (mukautettu)

Edellä a kohdassa tarkoitettut henkilöt vastaavat neuvoston direktiivin 2000/43/EY 13 artiklassa tarkoitettun elimen tai elinten toiminnasta, joiden tehtävänä on edistää kaikkien ihmisten yhdenvertaista, rotuun tai etniseen alkuperään perustuvasta syrjinnästä vapaata kohtelua, tai tätä vastaavan riippumattoman julkisen elimen toiminnasta.

↓ 1035/97

Kullakin jäsenellä on samoin perustein nimetty varajäsen.

↓ 1035/97 (mukautettu)

2. Hallintoneuvoston jäsenten ja varajäsenten nimet ilmoitetaan komissiolle *Euroopan unionin yhteisöjen virallisessa lehdessä* julkaistaviksi. ~~Jäsenten toimikausi on kolme vuotta, ja sitä voidaan jatkaa yhdellä lisäkaudella.~~

↓ uusi

3. Jos jäsenvaltion nimittämällä jäsenellä ei enää kansallisella tasolla ole niitä tehtäviä, joiden perusteella hänet on nimitetty, kyseisen jäsenvaltion on viipymättä ilmoitettava asiasta komissiolle ja seurantakeskuksen johtajalle ja nimitettävä uusi jäsen 1 kohdan mukaisesti.

↓ 1035/97 (mukautettu)

⇒ uusi

Hallintoneuvosto valitsee puheenjohtajansa ja varapuheenjohtajansa sekä 9 artiklassa tarkoitettun johtokunnan muut jäsenet.

Kullakin hallintoneuvoston jäsenellä, tai hänen   poissa ollessaan varajäsenellä, on yksi ääni. Päätökset tehdään ~~kahden kolmasosan~~ ⇒ ehdottomalla enemmistöllä annetuista äänistä. ~~Puheenjohtaja~~ Puheenjohtajan ⇒ ääni ratkaisee äänestyksen osallistuu

~~äänestykseen. Euroopan neuvoston nimittämä henkilö ei saa osallistua 3 kohdan d ja e alakohdassa tarkoitettuja päätöksiä koskeviin äänestyksiin.~~

~~3~~ 4. Hallintoneuvosto tekee seurantakeskuksen toiminnan edellyttämät päätökset. Erityisesti se:

(a) vahvistaa seurantakeskuksen ~~toimintaa koskevan vuosiohjelman~~ pitkän aikavälin strategian ja kolme vuotta kattavan keskipitkän aikavälin työohjelman talousarvion ja käytettävissä olevien varojen mukaisesti; kyseistä ohjelmaa voidaan tarvittaessa tarkistaa vuoden aikana;

↓ XX/03 1 art. 3 kohta
(mukautettu)

(b) hyväksyy 3 artiklan f kohdassa ~~2 artiklan 2 kohdan g alakohdassa~~ tarkoitetut kaksi vuosikertomusta sekä seurantakeskuksen päätelmät ja lausunnot ja toimittaa ne Euroopan parlamentille, neuvostolle, komissiolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle. Se huolehtii 3 artiklan f kohdassa ~~2 artiklan 2 kohdan g alakohdassa~~ tarkoitettujen vuosikertomusten julkaisemisesta. Vuosittainen kertomus seurantakeskuksen toiminnasta toimitetaan viimeistään 15 päivänä kesäkuuta Euroopan parlamentille, neuvostolle, komissiolle, tilintarkastustuomioistuimelle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle,

↓ 1035/97 (mukautettu)
 uusi

(c) nimittää seurantakeskuksen johtajan valinnan perusteella, joka on siirretty johtokunnan suoritettavaksi.

↓ uusi

(d) käyttää johtajaan nähden kurinpidollista toimivaltaa.

↓ 1035/97 (mukautettu)
 uusi

~~(d) hyväksyy seurantakeskuksen talousarvioesityksen ja lopullisen talousarvion,~~

~~(e) hyväksyy tilit ja myöntää johtajalle vastuuvapauden~~

~~4~~ 5. Hallintoneuvosto vahvistaa työjärjestyksensä. Hallintoneuvosto kokoontuu puheenjohtajansa kutsusta vähintään ~~kaksi kertaa~~ kerran vuodessa. Se voi siirtää mitä tahansa tehtäviään johtokunnalle.

↓ XX/03 1 art. 3 kohta

6. Seurantakeskus toimittaa vuosittain budjettivallan käyttäjälle kaikki tarvittavat tiedot arviointimenettelyjen tuloksista.

↓ uusi

7. Hallintoneuvosto voi komissiota kuultuaan kutsua kokouksiinsa unionin ehdokasmaiden nimittämiä henkilöitä. Kyseisten maiden on nimitettävä nämä henkilöt 1 ja 2 kohdassa määriteltyjä edellytyksiä ja menettelyjä vastaavasti. Heillä on tarkkailijan asema.

↓ 1035/97 (mukautettu)

⇒ uusi

9 artikla

Johtokunta

1. Johtokunta muodostuu hallintoneuvoston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta sekä korkeintaan kolmesta ⇒ kahdeksasta ⇐ muusta hallintoneuvoston jäsenestä, joihin kuuluu kuuluvat Euroopan neuvoston nimeämä henkilö ja komission edustaja ⇒ t ⇐.

↓ uusi

Kullakin johtokunnan jäsenellä, tai hänen poissa ollessaan varajäsenellä, on yksi ääni. Päätökset tehdään ehdottomalla enemmistöllä annetuista äänistä. Puheenjohtajan ääni ratkaisee äänestyksen.

↓ 1035/97

⇒ uusi

2. Johtokunta ohjaa seurantakeskuksen työskentelyä, seuraa sen ohjelmien valmistelua ja toteuttamista ja valmistelee hallintoneuvoston kokoukset seurantakeskuksen johtajan avustamana. ⇒ Se huolehtii erityisesti seuraavista tehtävistä: ⇐

↓ uusi

(a) vahvistaa seurantakeskuksen vuosittaisen toimintaohjelman hallintoneuvoston vahvistaman pitkän aikavälin strategian ja keskipitkän aikavälin työohjelman sekä talousarvion ja käytettävissä olevien varojen mukaisesti; kyseistä ohjelmaa voidaan tarvittaessa tarkistaa vuoden aikana;

- (b) valitsee seurantakeskuksen johtajan komission ehdotusten perusteella;
  - (c) hyväksyy seurantakeskuksen alustavan ja lopullisen talousarvion;
  - (d) hyväksyy tilit.
-

↓ 1035/97

Johtokunta suorittaa myös kaikki hallintoneuvoston työjärjestyksensä mukaisesti sille uskomat tehtävät.

10 artikla

Johtaja

1. Seurantakeskuksen päällikkönä on johtaja, jonka hallintoneuvosto nimittää komission ehdotuksesta neljän vuoden toimikaudeksi, jota voidaan jatkaa.

↓ 1035/97 (mukautettu)

⇒ uusi

2. Johtaja vastaa ⇒ hallintoneuvoston ja johtokunnan valvonnassa ⇐

- (a) edellä 2 ⇔ 3 artiklassa ⇔ ~~artiklan 2 kohdassa~~ tarkoitettujen tehtävien hoitamisesta;
  - (b) seurantakeskuksen ⇒ keskipitkän aikavälin ja ⇐ vuosittaisen toimintaohjelman ⇔ ⇔ valmistelusta ja toteuttamisesta;
  - (c) tässä asetuksessa tarkoitettujen vuosikertomusten ⇔ ⇔ , päätelmien ja lausuntojen valmistelusta;
-

↓ 1035/97

(d) kaikista henkilöstöasioista ja päivittäisestä hallinnosta;

↓ uusi

(e) ammatillisten standardien mukaisten tehokkaiden seuranta- ja arviointimenetelmien soveltamisesta seurantakeskuksen toiminnalle asetettuihin tavoitteisiin. Johtaja raportoi arvioinnin tulokset vuosittain hallintoneuvostolle.

↓ 1035/97 (mukautettu)

⇒ uusi

3. Johtaja vastaa toimintansa hallinnoinnista hallintoneuvostolle ja johtokunnalle kummankin vastuualueiden mukaan ja osallistuu ~~sen~~ niiden ja ~~johtokunnan~~ kokouksiin.

4. Johtaja on seurantakeskuksen laillinen edustaja.

↓ 1035/97

11 artikla

Henkilöstö

1. Seurantakeskuksen henkilöstöön sovelletaan Euroopan yhteisöjen virkamiehiä ja muuta henkilöstöä koskevia asetuksia ja sääntöjä.

2. Seurantakeskus käyttää henkilöstönsä suhteen nimittävälle viranomaiselle annettuja valtuuksia.

3. Hallintoneuvosto antaa yhteisymmärryksessä komission kanssa aiheelliset soveltamissäännöt.

↓ XX/03 1 art. 4 kohta

12 artikla

Talousarvion laatiminen

1. Seurantakeskuksen kaikista tuloista ja menoista laaditaan kutakin kalenterivuotta vastaavaa varainhoitovuotta varten arvio, ja tulot ja menot otetaan seurantakeskuksen talousarvioon.

2. Seurantakeskuksen talousarvion tulojen ja menojen on oltava tasapainossa.

3. Seurantakeskuksen tulot koostuvat seuraavista eristä, sanotun rajoittamatta muita tulonlähteitä:

(a) Euroopan unionin yleiseen talousarvioon (pääluokka "Komissio") otettu yhteisön avustus,

(b) suoritetuista palveluista saadut maksut,

(c) edellä 7 artiklassa tarkoitetuilta järjestöiltä mahdollisesti saatu rahallinen tuki,

(d) jäsenvaltioiden vapaaehtoinen rahallinen tuki.

4. Seurantakeskuksen menoihin kuuluvat henkilökunnan palkat, hallinto- ja infrastruktuurimenot, toimintakulut sekä Raxen-verkoston kuuluvien laitosten ja elinten kanssa tai kolmansien osapuolten kanssa tehdyistä sopimuksista johtuvat menot.

5. Hallintoneuvosto laatii vuosittain johtajan laatiman esityksen perusteella ennakoarvion keskuksen tuloista ja menoista seuraavaa varainhoitovuotta varten. Hallintoneuvosto toimittaa tämän ennakoarvion, johon sisältyy henkilöstötaulukkoa koskeva esitys, komissiolle viimeistään 31 päivänä maaliskuuta.

6. Komissio toimittaa ennakoarvion Euroopan unionin yleistä talousarviota koskevan alustavan esityksen yhteydessä Euroopan parlamentille ja neuvostolle (jäljempänä yhteisesti 'budjettivallan käyttäjä').

7. Ennakoarvion perusteella komissio sisällyttää arviot, jotka se katsoo henkilöstötaulukon ja yleisestä talousarviosta suoritettavan avustuksen määrän osalta välttämättömiksi, Euroopan unionin yleistä talousarviota koskevaan alustavaan esitykseen ja toimittaa alustavan talousarvioesityksen budjettivallan käyttäjälle EY:n perustamissopimuksen 272 artiklan mukaisesti.

8. Budjettivallan käyttäjä hyväksyy seurantakeskuksen avustusta koskevat määrärahat.

Budjettivallan käyttäjä vahvistaa seurantakeskuksen henkilöstötaulukon.

9. Hallintoneuvosto vahvistaa seurantakeskuksen talousarvion. Siitä tulee lopullinen, kun Euroopan unionin yleinen talousarvio on lopullisesti vahvistettu. Sitä mukautetaan tarvittaessa vastaavasti.

10. Hallintoneuvosto ilmoittaa budjettivallan käyttäjälle mahdollisimman pian aikomuksestaan toteuttaa hankkeita, joilla voi olla huomattavaa taloudellista vaikutusta talousarvion rahoittamiseen, erityisesti kiinteistöihin liittyviä hankkeita kuten kiinteistöjen vuokraus tai hankinta. Hallintoneuvosto ilmoittaa asiasta komissiolle.

Kun toinen budjettivallan käyttäjä on ilmoittanut aikomuksestaan antaa lausunto, se toimittaa sen hallintoneuvostolle kuuden viikon kuluessa hankkeesta ilmoittamisesta.

↓ XX/03 1 art. 5 kohta
----

13 artikla

Talousarvion toteuttaminen

1. Johtaja toteuttaa seurantakeskuksen talousarviota.

2. Seurantakeskuksen tilinpitäjä toimittaa alustavan tilinpäätöksen ja selvityksen varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta komission tilinpitäjälle viimeistään varainhoitovuoden päättymistä seuraavan maaliskuun 1 päivänä. Komission tilinpitäjä konsolidoi toimielinten ja hajautettujen elinten alustavat tilinpäätökset yleisen varainhoitoasetuksen 128 artiklan mukaisesti.

3. Komission tilinpitäjä toimittaa seurantakeskuksen alustavan tilinpäätöksen ja selvityksen varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta tilintarkastustuomioistuimelle viimeistään varainhoitovuoden päättymistä seuraavan maaliskuun 31 päivänä. Kyseinen selvitys varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta toimitetaan myös Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

↓ XX/03 1 art. 5 kohta
(mukautettu)

4. Saatuaan alustavaa tilinpäätöstä koskevat huomautukset, jotka tilintarkastustuomioistuin on laatinut yleisen varainhoitoasetuksen 129 artiklan mukaisesti, johtaja laatii seurantakeskuksen lopullisen tilinpäätöksen ☒☒ omalla vastuullaan ja toimittaa sen hallintoneuvostolle lausuntoa varten

---

↓ XX/03 1 art. 5 kohta

5. Hallintoneuvosto antaa lausunnon seurantakeskuksen lopullisesta tilinpäätöksestä.

6. Johtaja toimittaa lopullisen tilinpäätöksen ja hallintoneuvoston lausunnon Euroopan parlamentille, neuvostolle, komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle viimeistään varainhoitovuoden päättymistä seuraavan heinäkuun 1 päivänä.

7. Lopullinen tilinpäätös julkaistaan.

↓ XX/03 1 art. 5 kohta
(mukautettu)

8. Johtaja toimittaa tilintarkastustuomioistuimelle vastauksen tämän huomautuksiin viimeistään 30 päivänä syyskuuta Hän ☒☒ toimittaa vastauksen myös hallintoneuvostolle.

↓ XX/03 1 art. 5 kohta

9. Johtaja antaa Euroopan parlamentille tämän pyynnöstä yleisen varainhoitoasetuksen 146 artiklan 3 kohdan mukaisesti kaikki kyseistä varainhoitovuotta koskevan vastuuvapausmenettelyn sujuvaa toteuttamista varten tarvittavat tiedot.

10. Ennen vuoden N+2 huhtikuun 30 päivää Euroopan parlamentti myöntää neuvoston määräenemmistöllä antamasta suosituksesta johtajalle vastuuvapauden varainhoitovuoden N talousarvion toteuttamisesta.

11. Hallintoneuvosto vahvistaa seurantakeskukseen sovellettavat varainhoitoa koskevat säännökset komissiota kuultuaan. Säännökset voivat poiketa 19 päivänä marraskuuta 2002 annetusta komission asetuksesta (EY, Euratom) N:o 2343/2002²⁶, joka koskee Euroopan

---

²⁶ EYVL L 357, 31.12.2002, s. 72, ja sen oikaisu EYVL L 2, 7.1.2003, s. 39.

yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 185 artiklassa tarkoitettuja elimiä koskevaa varainhoidon puiteasetusta, ainoastaan, jos seurantakeskuksen toiminta sitä nimenomaisesti vaatii ja jos komissio on antanut siihen etukäteen suostumuksensa.

↓ 1035/97 13 art. (mukautettu)

14 artikla

☒ **Kääntäminen** ☒

Seurantakeskuksen toiminnan edellyttämät käännöspalvelut hoitaa periaatteessa Euroopan unionin elinten käännöskeskus, joka on perustettu asetuksella (EY) N:o 2965/94²⁷.

↓ 1035/97 14 art.

15 artikla

Erioikeudet ja vapaudet

Seurantakeskukseen sovelletaan Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista tehtyä pöytäkirjaa.

↓ 1035/97 15 art.

16 artikla

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen toimivalta

1. Sopimussuhteeseen perustuva seurantakeskuksen vastuu määräytyy kyseiseen sopimukseen sovellettavan lain mukaan.

Yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta ratkaista asia seurantakeskuksen tekemässä sopimuksessa olevan välityslausekkeen nojalla.

2. Sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun perusteella seurantakeskus korvaa itsensä tai henkilöstönsä tehtäviään suorittaessaan aiheuttaman vahingon jäsenvaltioiden lainsäädännön yhteisten yleisten periaatteiden mukaisesti.

Yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta ratkaista tällaisten vahinkojen korvaamista koskevat riidat.

---

²⁷ EYVL L 314, 7.12.1994, s. 1.

↓ 1035/97 15 art. (mukautettu)

3. Yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta ratkaista seurantakeskusta vastaan nostetut kanteet perustamissopimuksen ~~173~~ 230 artiklassa määrätyin edellytyksin.

↓ 1035/97 16 art. (mukautettu)

⇒ uusi

17 artikla

Kertomus

Kolmantena vuonna tämän asetuksen voimaantulosta ja sen jälkeen joka viides vuosi komissio toimittaa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle seurantakeskuksen ~~työn edistämisestä koskevan kertomuksen~~ toimintaa koskevan kertomuksen, jossa otetaan huomioon 11 artiklan e kohdassa tarkoitetut arvioinnit ja johon liitetään tarvittaessa sen tehtävien muuttamista tai laajentamista koskevia ehdotuksia, ottaen erityisesti huomioon yhteisön toimivallan kehittyminen rasismien ja muukalaisvihan alalla.

↓

18 artikla

Kumoaminen

1. Kumotaan asetus (EY) N:o 1035/97 päivänä, jona tämä asetus tulee voimaan.
  2. Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen, ja viittaukset luetaan tämän asetuksen liitteessä esitetyn vastaavuustaulukon mukaisesti.
-

↓ 1035/97 17 art. (mukautettu)

19 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenkymmenentenä sitä päivää seuraavana päivänä, jona toimivaltaiset viranomaiset ovat tehneet päätöksen seurantakeskuksen kotipaikasta päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* .

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä [...] päivänä [...]kuuta [...].

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtajat*

LIITE

Vastaavuustaulukko

Neuvoston asetus (EY) N:o 1035/97	Tämä asetus
1 artikla	1 artikla
2 artiklan 1 kohta	2 artikla
2 artiklan 2 kohdan johdantolause	3 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta ja toinen alakohta, johdantolause
2 artiklan 2 kohdan a alakohta	3 artiklan 1 kohdan c alakohta
2 artiklan 2 kohdan b alakohta	-
2 artiklan 2 kohdan c alakohta	3 artiklan 1 kohdan d alakohta
2 artiklan 2 kohdan d alakohta	3 artiklan 1 kohdan h alakohta
2 artiklan 2 kohdan e alakohta	3 artiklan 1 kohdan g alakohta
2 artiklan 2 kohdan f alakohta	3 artiklan 1 kohdan a alakohta
2 artiklan 2 kohdan g alakohta	3 artiklan 1 kohdan f alakohta
2 artiklan 2 kohdan h alakohta	3 artiklan 1 kohdan b alakohta
2 artiklan 2 kohdan i alakohta	3 artiklan 1 kohdan e alakohta
-	3 artiklan 2 kohta
3 artiklan 1 ja 2 kohta	4 artiklan 1 ja 2 kohta
3 artiklan 3 kohdan a alakohta	4 artiklan 3 kohdan a alakohta
-	4 artiklan 3 kohdan b alakohta
3 artiklan 3 kohdan b alakohta	4 artiklan 3 kohdan c alakohta
3 artiklan 3 kohdan c alakohta	4 artiklan 3 kohdan d alakohta
3 artiklan 3 kohdan d alakohta	4 artiklan 3 kohdan e alakohta
3 artiklan 3 kohdan e alakohta	4 artiklan 3 kohdan f alakohta
3 artiklan 3 kohdan f alakohta	4 artiklan 3 kohdan g alakohta

-	4 artiklan 4 kohta
4 artikla	-
5 artikla	-
5a artikla	5 artikla
6 artikla	6 artikla
7 artikla	7 artikla
8 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta	8 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
-	8 artiklan 1 kohdan toinen alakohta
8 artiklan 1 kohdan toinen alakohta	8 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta
8 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen lause	8 artiklan 2 kohta
8 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan toinen lause	-
-	8 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta
8 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan kolmas lause	8 artiklan 3 kohdan toinen alakohta
8 artiklan 2 kohdan toinen alakohta	8 artiklan 3 kohdan kolmas alakohta
8 artiklan 3 kohdan johdantolause	8 artiklan 4 kohdan johdantolause
8 artiklan 3 kohdan a, b ja c alakohta	8 artiklan 4 kohdan a, b ja c alakohta
8 artiklan 3 kohdan d ja e alakohta	-
-	8 artiklan 4 kohdan d alakohta
8 artiklan 4 kohta	8 artiklan 5 kohta
8 artiklan 5 kohta	8 artiklan 6 kohta
-	8 artiklan 7 kohta
9 artiklan 1 kohta	9 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
-	9 artiklan 1 kohdan toinen alakohta
9 artiklan 2 kohdan ensimmäinen lause	9 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäinen lause
-	9 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan

	toinen lause
9 artiklan 2 kohdan toinen lause	9 artiklan 2 kohdan toinen alakohta
10 artiklan 1 kohta	10 artiklan 1 kohta
10 artiklan 2 kohdan johdantolause	10 artiklan 2 kohdan johdantolause
10 artiklan 2 kohdan a, b, c ja d alakohta	10 artiklan 2 kohdan a, b, c ja d alakohta
-	10 artiklan 2 kohdan e alakohta
10 artiklan 3 ja 4 kohta	10 artiklan 3 ja 4 kohta
11 artikla	11 artikla
12 artikla	12 artikla
12a artikla	13 artikla
13 artikla	14 artikla
14 artikla	15 artikla
15 artikla	16 artikla
16 artikla	17 artikla
-	18 artikla
17 artikla	19 artikla
-	Liite I

RAHOITUSSELVITYS		[...]		
		PÄIVÄYS: Toukokuu 2003		
1. BUDJETTIKOHTA: B5-8090 ja B5-8091 Euroopan rasismin ja muukalaisvihan seurantakeskus (osastojen 1 ja 2 mukainen tuki ja osaston 3 mukainen tuki)		MÄÄRÄRAHAT: [...]		
2. TOIMENPITEEN NIMI: Euroopan rasismin ja muukalaisvihan seurantakeskus				
3. OIKEUSPERUSTA: Neuvoston asetus (EY) N:o 1035/97 (uudelleen laadittava)				
4. TOIMENPITEEN TAVOITE: Euroopan seurantakeskuksen oikeusperustan muuttaminen. Seurantakeskuksen tehtävänä on antaa yhteisölle ja sen jäsenvaltioille puolueettomia, luotettavia ja vertailukelpoisia tietoja rasismista ja muukalaisvihasta tarkoituksena tukea yhteisöä ja jäsenvaltioita niiden suunnitelmassa ja ohjatessa toiminnan suuntaa.				
5. VAIKUTUKSET TALOUSARVIOON	12 KUUKAUDEN JAKSO (milj. euroa)	KULUVA VARAINHOITO VUOSI [n] (milj. euroa)	SEURAAVA VARAINHOITO- VUOSI [n+1] (milj. euroa)	
5.0 MENOT - EY:N TALOUSARVIOSTA (TUET/INTERVENTIOT) - KANSALLISISTA TALOUSARVIOISTA - MUISTA LÄHTEISTÄ	6,5	6,5	7,8 (Laajentumisesta johtuva kasvu)	
5.1 TULOT - EY:N OMAT VARAT (MAKSUT/TULLIT) - KANSALLISELLA TASOLLA	Ei	Ei	Ei	
	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5]
5.0.1 MENOARVIO	[...]	[...]	[...]	[...]
5.1.1 TULOARVIO	Ei	Ei	Ei	Ei
5.2 LASKUTAPA: Komission vuonna 1996 antamassa alkuperäisessä ehdotuksessa seurantakeskuksesta mainitaan 6–7 miljoonan euron toistuva talousarvio (vuoden 1996 hinnat) ja 25 virkaa käsittävä henkilöstö. Kun otetaan huomioon tuleva laajentuminen ja uusien jäsenvaltioiden tilanteen edellyttämä tarkastelu sekä nykyisissä jäsenvaltioissa tiedonkeruusta saadut kokemukset, komissio pitää arviota melko varovaisena. Näin ollen se ehdottaa vuoden 2004 sitoumuksiin yhteensä 7,8 miljoonaa euroa, jota voidaan korottaa asteittain, jotta otetaan huomioon indeksointi sekä vähäiset kapasiteettimuutokset, jotka liittyvät etenkin tarpeeseen parantaa seurantakeskuksen tutkimusresursseja. Vuoden 2004 talousarvio perustuu henkilöstöön, johon kuuluu 12 ura-alueen A, 13 ura-alueen B ja 9 ura-alueen C virkamiestä. Toimintatalousarvion menot ovat 3,8 miljoonaa euroa.				
6.0 MAHDOLLISUUS RAHOITUKSEEN TOTEUTETTAVANA OLEVAN TALOUSARVION KYSEISEEN LUKUUN OTETUISTA MÄÄRÄRAHOISTA				KYLLÄ
6.1 MAHDOLLISUUS RAHOITUKSEEN TOTEUTETTAVANA OLEVAN TALOUSARVION LUKUJEN VÄLISILLÄ SIIRROILLA				Ei sovelleta
6.2 LISÄTALOUSARVION TARVE				EI
6.3 MYÖHEMPIIN TALOUSARVIOIHIN OTETTAVAT MÄÄRÄRAHAT				KYLLÄ
HUOMAUTUKSIA: Tämän ehdotuksen sisältämät neuvoston asetuksen muutokset eivät vaikuta kustannuksiin ja voidaan sisällyttää nykyiseen talousarvioon, jota muutetaan unionin laajentumisen huomioon ottamiseksi. Hallintoneuvoston aseman uudelleenjärjestely tuo hieman kustannussäästöjä, mutta säästöt tarvitaan vahvistetun johtokunnan toimintaan. Hallintoneuvostoon ja johtokuntaan nimitettävän toisen edustajan aiheuttamat komission budjettimenot katetaan olemassa olevasta henkilöstöbudjetista.				